

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

44. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

4. LISTOPADU 2007

Z obsahu:

Svatý Eusebius z Vercelli

Katecheze

Benedikta XVI.

při generální audienci

17. října 2007

- strana 2 -

»Vracej se často
do očistce!«

Nad Deníkem sv. sestry

Faustyny Kowalské

- strana 4 -

**Nikoliv soud a odsouzení,
ale požehnání a spása**

P. Bernhard Springer

- strana 6 -

Dona eis requiem

- strana 7 -

„Houževnatý a obětavý
odpor utlačovaných“

Ještě dnes jsou aktuální
projevy papeže Pia XI.,
které v letech pronásle-
dování katolíků vedly
k náhlému ozbrojenému
povstání rolníků

- strana 8 -

„Důvěřuji své lásce“

Bernhard Meuser odha-

luje obsah nové knihy

o Matce Tereze

- strana 10 -

Cti otce svého

i matku svou

Svatý Tomáš Akvinský

- strana 12 -

Bez přestání se za vás modlíme... (2 Sol 1,11)

Dnešní dopoledne vás zvu k zamyšlení nad svatým Eusebiem z Vercelli, prvním biskupem v severní Itálii, o kterém máme bezpečné zprávy. Narodil se na Sardinii na počátku 4. století a ještě v útlém věku se se svou rodinou přestěhoval do Říma. Později byl ustanoven lektorem. Stal se tak členem kléru Města v době, kdy Církev byla těžce zkoušena ariánskou herezí. Velká úcta, která rostla kolem Eusebia, vysvětluje jeho volbu na biskupský stolec ve Vercelli v roce 345. Nový biskup začal ihned intenzivní dílo evangelizace na území ještě převážně pohanském, zvláště ve venkovských oblastech. Inspirován svatým Atanášem, který napsal *Život svatého Antonína*, iniciátora východního mnišství, založil ve Vercelli kněžskou společnost podobnou mnišské komunitě. Tento klášter dal severoitalskému kléru významný vklad k apoštolské svatosti, probudil významné biskupské osobnosti, jako Limentia a Honorata, nástupce Eusebia ve Vercelli, Gaudencia v Novare, Esuperancia v Tortoně, Eustasia v Aostě, Eulogia v Ivrei, Maxima v Turině, nyní všechny uctívané v Církvi jako světce.

Boj s bludaři

Eusebius měl solidní formaci v nicejské víře a bránil ze všech sil plnost božství Ježíše Krista, definovaného nicejským *Krédem* jako „rovné podstaty s Otcem“. K tomuto cíli se spojil s velkými Otcí 4. století, především se svatým Atanášem, koryfejem nicejské pravověrnosti, proti proariánské politice císaře. Císaři se jevila jednodušší ariánská víra jakožto ideologie říše politiky užitečnější. Pro něho neměla význam pravda, nýbrž politický oportunismus: chtěl využít náboženství jako pouta jednoty říše. Ale tito velcí Otcové bránili pravdu proti politické nadvládě. Z toho důvodu byl Eusebius odsouzen k vyhnanství jako jiní biskupové Východu i Západu: jako sám Atanáš, jako Hilarius

Svatý Eusebius z Vercelli

z Poitiers, o kterém jsme mluvili minule, jako Osius z Cordoby. V Scitopoli v Palestině, kde byl internován v letech 355–360, napsal Eusebius úžasnou stránku svého života. Také zde založil klášter s malou skupinou učedníků a odtud udržoval korespondenci se svými věřícími v Piemontu, jak to dokazuje především druhý ze tří *Listů* Eusebiovy, uznaných za autentické. Následně po roce 360 byl ve vyhnanství v Kapadocii a v Tebaidě, kde musel podstoupit těžká fyzická trýznění. Po smrti Konstance nastoupil po něm v roce

361 císař Julián, zvaný Odpadlík, který neměl zájem o křesťanství jako o státní náboženství, nýbrž chtěl prostě restaurovat pohanství. Ukončil vyhnanství těchto biskupů a souhlasil tak rovněž s tím, aby se Eusebius opět vrátil na svůj stolec. V roce 362 ho Atanáš pozval na koncil do Alexandrie, který rozhodl, aby ariánským biskupům bylo odpuštěno s podmínkou, že se vrátí do laického stavu. Eusebius mohl vykonávat biskupskou službu ještě nějaké desetiletí až do své smrti a vytvořil si ke svému městu příkladný vztah, který nemohl

neinspirovat pastorační službu jiných severoitalských biskupů, kterými se budeme zabývat v dalších katechezích, jako byl svatý Ambrož Milánský a svatý Maxim Turinský.

Vztah pastýře k ovcím

Vztah mezi biskupem z Vercelli a jeho městem ilustruje především svědectví dvou listů. To první se nachází v již citovaném *Listě*, který Eusebius napsal z vyhnanství v Skytopoli „milovaným bratřím a kněžím tak vytoženým jakož i svatým obyvatelům pevným ve víře ve Vercelli, Novare, Ivrei a Tortoně (*Ep. Secunda*, CCL 9, s. 104). Tyto úvodní výrazy, které vyjadřují citový vztah dobrého pastýře vůči svému stádcu, nacházejí ještě širší ozvěnu na konci *Listu* ve vřelých pozdravech otce všem a jednomu každému z jeho dětí ve Vercelli, spolu s výrazy oplývajícími citem a láskou. Je třeba vyzvednout především výslovný vztah, který biskupa váže k *sanctae plebes* nejen ve *Vercellae/Vercelli* – první a ještě nějaký rok jediné diecézi v Piemontu, ale také v *Novaria/Novare*, *Eporedia/Ivrei* a *Dertona/Tortoně*, tj. oněm křesťanským komunitám, které v okolí samotné diecéze nabyly určitou soudržnost a samostatnost. Dalším zajímavým prvkem je loučení, kterým *List* končí: Eusebius žádá své syny a své dcery, aby pozdravili také ty, kteří jsou mimo Církev a kteří „ráčí pro nás chovat city lásky“: *etiam hos, qui foris sunt et nos dignantur diligere*. To je jasné znamení, že vztah biskupa k jeho městu se neomezoval pouze na křesťanskou populaci, ale rozšířil se také na ty „mimo Církev“, kteří svým způsobem uznávali duchovní autoritu tohoto vzorného muže a měli ho rádi.

Ambrožovo svědectví

Druhé svědectví o jedinečném vztahu biskupa ke svému městu pochází z *Listu*, který napsal svatý Ambrož vercellským

Pokračování na str. 13

Editorial

Čteme-li slova svatého Tomáše Akvinského na téma čtvrtého Božího přikázání (strana 12), mohou se nám zdát místy příliš tvrdá. Kdyby se andělský učitel seznámil se současnými poměry, byla by zřejmě ještě mnohem přísnější, a to jak na adresu dětí, tak na adresu rodičů. Není to však jeho tvrdost, nýbrž nesmlouvavý hlas Hospodina, kterému jde o to podstatné: aby lidská spolupráce na jeho díle stvoření vyústila do zrození Božích dětí.

Bůh založil na světě jednu praktickou školu lásky, a to je rodina. V této Bohem stanovené instituci má láska rodičů spojená s láskou Otce dát dítěti nejdříve život fyzický, aby pak v něm vypěstovala život lásky. Proto čtvrté přikázání, prikazující úctu k rodičům jakožto Božím přímým spolupracovníkům, tak bezprostředně navazuje na první tři, prikazující úctu k samému Bohu. Tak velice Hospodinu záleží na tom, aby děti ctily své rodiče. Ale tato úcta předpokládá, že i rodiče jsou si vědomi odpovědnosti, že před dětmi zastupují samotného Boha. Jestliže se nepřite-

li člověka podaří toto „zrození lásky“ narušit, má napolo vyhráno. Ďábel měl vždy na mušce především mladou generaci. Jen si všimněme obou totalitních režimů v minulém století: nacisté si chtěli všechnu mládež vychovávat sami v hitlerjugend, komunisté v jeslích, školkách, v Pionýru a Komsomolu. V obou případech se mládeži vtoukalo do hlavy, že rodiče už nerozumí nové době a že je třeba samostatně nastoupit nové cesty ke slunné budoucnosti. V současné společnosti má Satan jiné prostředky. Odvádí děti rodičům pomocí své pseudokultury a multimediálních hraček, kterými je bláhoví rodiče často zahrnují. Je to infikovaná kultura, která dráždí, ale nenasytuje. Je to něco jako strava, která nám sice v ústech dělá dobře, ale nijak nás nesyťí, naopak, ještě více provokuje náš hlad a postupnou otravu. Dětské pokoje zavalené hračkami demonstrují marnou snahu najít náhradu za pravou radost, která je nade vše. Je to radost z lásky. Děti, které neprožívají a nepoznávají opravdovou radost a lásku, nepoznávají Boha. -lš-

Host milosti

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Pojď rychle dolů,
dnes musím zůstat v tvém domě.*

Pospěš do Jericha a připoj se k těm, kteří zde očekávají Ježíšův příchod. Přesvědčíš se, jak se vyplatí zanechat na čas svých zálib, zájmů a starostí a jít vstříc Bohu, který přichází, protože nemůže odolat své touze rozdávat ze svých darů: *má smilování se všem, protože všechno může, a je shovívavý k hříchu lidí, aby činili pokání.*

Všiměj si muže malé postavy, který se snaží předběhnout celý zástup. Je to vrchní celník Zacheus. Prozatím byl jeho hlavním zájmem tučný zisk. Stačil si už nashromáždit slušné jmění. Kvůli němu nedbal na to, že jím jeho soukmenovci pohrdají jakožto veřejným hříšníkem a zaprodancem. Ale když se doslechl, co všechno lidé vyprávějí o proroku z Nazareta, vyvolalo to jeho zájem a probudilo zvědavost. Dnes se dokonce dověděl, že Ježíš půjde okolo. Zcela ho opanovala neodolatelná touha spatřit tohoto Divotvůrce. Když pojal toto rozhodnutí, že musí Ježíše vidět, neponechává nic náhodě a bez ohledu na své postavení jako malý kluk šplhá do koruny fíkovníku, aby bezpečně uviděl Ježíše. Šťastný ten, kdo pocítí ve svém srdci touhu setkat se se Spasitelem, nebrání se tomuto tichému pozvání a je ochoten vystoupit ze sebe a ze svého prostředí, jen aby mohl spatřit dobrého Pána.

Kdykoliv vynaložíme nějaké úsilí, abychom se setkali s Ježíšem, skutečnost nakonec daleko překoná všechno naše očekávání. Zacheus se vyšplhal na strom, aby mohl Ježíše alespoň spatřit. Ale Pán se zastavuje právě pod tímto fíkovníkem, jako by do Jericha vstoupil především kvůli tomuto zvědavci: *„Sestup rychle dolů, dnes musím zůstat v tvém domě!“* Zástup s úžasem a nevolí dělá místo, aby právě tento opovrhovaný celník mohl stanout Mistrovi tváří v tvář.

Prožijte se Zacheem jeho náhlé překvapení. Zaplavuje ho nečekaná radost, úcta a zahánění zároveň. Tento veřejný a otrlý hříšník poznává pojednou zcela jasně, že s poctou, které se nyní dostává překvapivě právě jemu, je jeho dosavadní způsob života zcela neslučitelný. V radostném dojetí uvádí Pána do svého domu a začíná si uvědomovat, že spolu s Ježíšem vstupuje k němu milost a láska, která přináší radikální obrácení. Ten, který dosud bezostyšně vydíral a podváděl, *bude mít zálibu v ko-*

nání dobra a jeho víra se bude projevovat skutky. Tak bude jméno Pána Ježíše oslaveno. Pod vlivem milosti se srdce dosud bezcitné a chladně vypočítavé otevírá vstříc potřebným a nutným: *„Pane, polovinu majetku dám chudým!“*

Uvaž ve světle tohoto obrácení, jak nespravedlivé a nevážené je reptání a výtky, které jsi zaslechl, když Spasitel vstupoval do celníkovy domu. Neměli by se všichni kolem upřímně radovat, že se hříšníkovi dostává Boží milosti a on na ni odpovídá s pravou velkodušností a kajícíností? Bohužel závist, domýšlivost a zatvrzelá nevraživost se s radostí nesnášejí. Největší překážkou Božího milosrdenství je zhoubný sebeklam o vlastní spravedlnosti. Vzpomeň si na to, kdykoliv se ti bude zdát, že se druhým dostává více přízně než tobě, kdykoliv se začneš znepokojovat, že Bůh jedná zcela jinak, než jsi předpokládal.

Ježíš nepřišel, aby navštěvoval a vyhledával ty, kteří si to předem zasloužili, ale přišel za těmi, kteří ho potřebují. *Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.*⁽¹⁾ Pros Ducha Svatého, aby tě naučil dívat se na své bližní Ježíšovým očima. Sousedé a spoluobčané v Jerichu viděli v Zacheovi již jen opovrženého hříšníka. Ale Ježíš vidí hlouběji a dále než oni. Pro něho je i Zacheus jeden ze synů jeho miláčka spravedlivého Abraháma. Proto vážil cestu až do Jericha, protože přišel, *aby zachraňoval všechno, co zahynulo.*

Všechna tvoje lidská nevole se rozplyne, když uvážíš, kolik útěchy obsahují tato Ježíšova slova. Žádný z tvých pádů, žádná tvoje zrada, zbabělý útěk ani tvrdá nevděčnost Ježíše od tebe neodpužují, nýbrž naopak přitahují. Pro něho není žádná cesta příliš dlouhá, žádná námaha příliš velká, jen aby se nakonec setkaly vaše pohledy a On ti mohl říct ta nejbláženější slova: *„Pojď rychle dolů, musím zůstat v tvém domě!“* Slyšíš dobře: Ježíš **musí!** Uložil mu to nebeský Otec, uložilo mu to jeho Srdce, přeplněné milosrdenstvím. Proto podstoupil tu dalekou cestu z Otcova lůna až na Kalvárii. *Milosrdný a milostivý je Pán, shovívavý a plný lásky, dobrotivý je ke všem a má soucit se všemi svými tvory.*⁽²⁾ Nemůže mu v tom zabránit nikdo, jen ty sám. Ale měl bys tu odvahu? Otevři mu dokořán svůj dům. Rychle si uvědom, co všechno chceš rozdat, spočítej si svědomitě, co je *třeba čtyřnásobně nahradit.*

Budu tě oslavovat, můj Bože, Králi. Každý den tě budu velebit a chválit tvé jméno po všechny časy.⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 9,12; ⁽²⁾ resp. žalm 144; ⁽³⁾ tamt.

Liturgická čtení

1. čtení - Mdr 11,22-12,2

Pane, celý svět je před tebou jako prášek na vahách, jako kapka rosy, která zrána padá na zem. Ty však máš slitování se vším, protože můžeš všechno, a jsi shovívavý k hříchu lidí, aby dělali pokání. Vždyť ty miluješ všechno, co je, a nic si neošklivíš z toho, cos udělal, neboť kdybys něco nenáviděl, nestvořil bys to. Jak by něco mohlo trvat, kdybys to nechtěl, nebo se uchovat, kdybys to nepovolal k bytí? Ale ty máš na všechno ohled, poněvadž je to tvé, vládce milující život, neboť tvůj nepomíjející duch je ve všem. Proto zbloudilý trestáš poněnáhu a napomináš je tím, že jim vyčítáš to, čím hřešili, aby zbaveni své špatnosti věřili v tebe, Pane.

2. čtení - 2 Sol 1,11-2,2

Bratři! Bez přestání se za vás modlíme, aby vás učinil náš Bůh hodnými dober, ke kterým vás povolal, a svou mocí zdokonalil, že budete mít vždycky zálibu v konání dobra a vaše víra aby se projevila skutky. Pak bude jméno našeho Pána Ježíše oslaveno skrze vás, a vy budete oslaveni skrze něho podle milosti našeho Boha a Pána Ježíše Krista. Pokud jde o dobu, kdy přijde náš Pán Ježíš Kristus a kdy se my u něho shromáždíme, prosíme vás: nenechte si tak snadno poplést hlavu, či se dokonce polekat nějakým proroctvím nebo listem pryč od nás poslaným, jako by ten den Páně měl už nastat.

Evangelium - Lk 19,1-10

Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. Byl tam jistý člověk, jmenoval se Zacheus. Byl to vrchní celník, velmi bohatý. Rád by uviděl Ježíše, jak vypadá, ale nemohl, protože tam bylo plno lidí a on byl malé postavy. Běžel napřed a vylezl na fíkovník, aby Ježíše viděl, protože tudy měl procházet. Když Ježíš přišel k tomu místu, podíval se nahoru a řekl mu: „Zachee, pojď rychle dolů: dnes musím zůstat v tvém domě.“ On rychle sešel dolů a s radostí ho přijal. Všichni, jakmile to uviděli, reptali a říkali: „Vešel jako host k hříšníkovi!“ Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovici svého majetku, Pane, dám chudým, a jestli jsem někoho o něco ošdil, nahradím mu to čtyřnásobně!“ Ježíš mu řekl: „Dnes přišla do tohoto domu spása. Vždyť i on je potomek Abrahámův. Syn člověka přišel hledat a zachránit, co zahynulo.“

Kdo četl Deník svaté Faustyny Kowalské, všiml si jejího hlubokého vztahu k umírajícím. Navštěvovala je v duchu, modlila se za ně u jejich smrtelné postele, viděla, co se v umírajících odehrává, vnímala ony duchovní síly, které jsou zlé a které právě v poslední hodině lidského života nasazují všechny páky, aby v duši podlomily důvěru v Boží milosrdnou lásku. Sestra Faustyna měla stejně srdečný a vřelý vztah i k zemřelým, k duším v očistci. Ježíš ji stále vybízel, aby měla s těmito dušemi slitování a modlila se za ně.

Pán mi řekl: „Vracej se často do očistce, potřebují tě tam!“

Vracej se často do očistce, potřebují tě tam! – Co se tím míní? Ježíš chce připomenout sestře Faustyně – a tím také nám –, že na zemřelé nesmíme zapomenout, naopak, čekají na nás, touží po naší pomoci, protože jsou „ubohé“. Samy si už nemohou pomoci, mohou jen trpělivě trpět, „jsou osamělé“, někdy tak nekonečně opuštěné a zapomenuté od svých bratrů a sester, od svých příbuzných, od svých vlastních dětí. Jsou ubohé, protože nesmírně trpí touhou po Bohu, a nikdo je nemůže potěšit, protože se za ně nikdo nemodlí, protože jim nikdo nepomáhá a netěší je dary vykoupení.

Očistec – zapomenuté místo

Sestra Faustyna popisuje, jak jí anděl poručil, aby ho následovala na místo, které nazýváme očistec. Viděla tam mnoho trpících duší:

„Duše se velmi vroucně modlí za sebe, ale bez účinku, protože jen my jim můžeme pomoci. Plameny, které je pálí, se mne nedotkly. Můj anděl strážný mě ani na okamžik neopustil. Ptala jsem se duší, co jim působí největší utrpení. Odpověděly mi jednohlasně, že nejvíce je trápí touha po Bohu. Viděla jsem Matku Boží, jak duše v očistci navštěvuje. (...) Slyšela jsem vnitřní hlas,

»Vracej se často do očistce!«

který mi říkal: – Moje milosrdnost to nechce, ale moje spravedlnost to přikazuje. Od té doby se starám pečlivě o úzký styk s trpícími dušemi.“

To, co sestra Faustyna popisuje, je vidění, duchovní zření. V průběhu církevních dějin bylo mnoho světců a svatě žijících lidí, kteří měli taková vidění. Takové vidění se nedá snadno převést do naší řeči a do našich pozemských obrazů. Proto se popisy těchto vidění liší a jsou více méně dobově podmíněny. Ale vnímání skutečnosti, duchovní dojmy, které si svatí z takových vizí přinášejí do pozemské skutečnosti, navzájem souhlasí. Jsou to především tři věci:

1. Mezi zemí a nebem je „třibicí očistné stavidlo“, které nazýváme očistec – latinsky purgatorium.

2. Bolestné utrpení těchto duší je nepopsatelná touha po Bohu, protože při setkání s ním po smrti již patřily do tváře jeho nekonečné lásky: do tváře vtělené Boží lásky a pravdy, Ježíše Krista.

3. Protože Bůh je nekonečná svatost a spravedlnost v lásce, může do jeho slávy vstoupit jen dokonalá a zcela očištěná a zářící láska. Tak to chce slavná Boží láska, jak nám to říká svatá Kateřina Sienská: „*Jak nádherné musí být nebe, když Bůh požaduje tak přísné a bolestné očištění!*“

O síle trpící touhy těchto duší si snad můžeme udělat určitou představu, když jsme již zažili, jak dítě z touhy po domově onemocnělo, jak milující, kteří nemohou být spolu, chtějí raději zemřít, aby tak byli u sebe, nebo jak se člověk kvůli neopětova-

né lásce zcela pomine a duševně onemocní. Nebo jsme zažili, jak jeden z manželů po smrti svého druhu z touhy po něm za krátkou dobu sám zemřel. Ale to jsou všechno jen slabé příklady.

Milosrdství by to nechtělo...

Ve druhém úryvku ze svého Deníku svatá Faustyna říká: „*Vnímala jsem vnitřní hlas, který mi řekl: – Moje milosrdnost to nechce, ale moje spravedlnost to přikazuje.“*

Pro Boha, který je láska, je to velká bolest, když se člověk na tomto světě zcela a radikálně neponoří do jeho lásky. Protože láska je nejkratší cesta k nebi. Láska je očištný oheň již zde na zemi, který může udělat očištný oheň zbytečným. Ale – a to si musíme přiznat – kdo jde bez chyby po této pokorné královské cestě Božích dětí? Proto je pobyt v očistci pro Boží lásku opět velká bolest. Boží milosrdná láska by nechtěla, aby duše trpěly. Ale jinak to nejde. Protože jen tak může duše dojít úplného očištění. Jak trpí milující matka, milující otec, když se jejich dítě musí podrobit snad i tvrdému trestu!

Tyto myšlenky jsou vyjádřeny i v knížce Marie Anny Lindmayerové „*Můj styk s dušemi v očistci*“. Ličí v ní vidění, jak Kristus sedmkrát pláče:

„*Prvním pláčem chtěl Kristus dát najevo, že tak málo lidí myslí na duše v očistci a účinně jim pomáhá... Bůh mi dal poznat, že v naší lásce k duším v očistci má Bůh největší zalíbení, protože tyto duše mu velice leží na srdci, a ony jsou také nejubožejší, protože si samy nemohou pomoci. Ani Bůh sám jim nemůže pomoci, tak velice je miluje, ale protože se dopustily chyb v lásce, propadly Boží spravedlnosti. Tam už není čas lásky, ale jen spravedlnosti.“*

(Dokončení příště)
Překlad -lš-

ŘÍMSKÝ RITUS V PAŘÍŽI

V katolickém chrámu Saint-Germain-l'Auxerrois v bezprostřední blízkosti Louvru v centru Paříže se nadále budou slavit pravidelně bohoslužby ve starobylém latinském ritu. Oznámilo to arcibiskupství v Paříži v posledním vydání svého zpravodaje. Tento kostel byl zvolen právě vzhledem ke své centrální poloze. Byl od 14. století Božím domem francouzských králů, kteří se tehdy usadili v Louvru. Bohoslužby v původním tridentském ritu budou počínaje 2. prosincem denně kromě soboty.

TEOLOGICKÁ KOMISE FSPPX

Biskup Bernard Fellay, vedoucí Kněžského bratrstva Pia X., oficiálně oznámil, že jmenoval teologickou komisi, kterou pověřil zkoumáním II. vatikánského koncilu. Předmětem studia jsou především otázky týkající se liturgie, ekumenismu a kolegiality. Je to výsledek dlouhých diskuzí mezi teology FSPPX a římskými teology pod vedením kardinála Cottiera.

ÚTOK MUSLIMSKÝCH FANATIKŮ

Na severu Nigérie vypálili muslimští fanatikové osm katolických kostelů a těžce zranili řadu křesťanů. Stalo se tak ve státě Kano při oslavách 47. výročí nezávislosti. Jednomu knězi utkali na ruce dva prsty a zcela zničili farní budovu a několik dalších budov. Muslimové přitom prohlásili, že všichni křesťané, kteří jsou ještě v oblasti, činí tak na vlastní odpovědnost. Připravili čtyři velká nákladní auta, aby mohli vyvézt křesťany ze své provincie. Křesťané jsou v této oblasti nežádoucí.

Kath-net

„Nedej zahynouti nám ni budoucím...“

Homilie olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera
při Národní svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi dne 28. 9. 2007

I přes nepřízeň počasí nás svatý Václav zase přitáhl do Boleslavi ke společné oslavě! Jaká to musí být síla, že i víc než po tisíci letech přitahuje takové zástupy? I my jsme byli vtaženi do slavné národní tradice.

K soše svatého Václava spěchá náš národ, když jde o něco historicky vážného. Dnes nejsme v Praze na Václavském náměstí, ale na pouti, radostné oslavě národního patrona. I tady však zpíváme: *Svatý Václave, vévodo české země, nedej zahynouti nám ni budoucím*. Nedej zahynouti? Copak jsme nějak ohroženi? Máme sice různé problémy, ale v podstatě se nám daří jako málo kdy v dějinách. Zavíráme sice školy a propouštíme učitele, protože nejsou děti, ale školy umíme přestavět na potřebnější domovy pro seniory. Daří se nám budovat a stavět, máme odbyt pro naše zboží, ba mohli bychom vyrábět ještě víc, ale chybějí pracovníci – tak to chceme řešit pozváním lidí z jiných zemí. Horší je to, že není na větší důchody, říkají někteří, vždyť na ně přece máme právo. Do smrti nedokážeme výkonně pracovat a mladých je málo... A teď se možná mnozí ptáte, proč o tom mluvím na pouti. Sem se přece hodí zbožnější řeči. Ano i ne. Totiž tyto i mnohé další problémy mají souvislost a bytostně se týkají národa svatého Václava, vévody české země, který je dnes středem naší pozornosti.

On tehdy taky řešil vážné problémy, a myslím, že by nám uměl poradit. My jsme dnes zvyklí na vše hledat specialisty, ale naše řešení životních otázek se podobá pacientovi, který má specialistu na koleno a na střevo či ledviny, ale nikdo ho neléčí jako člověka. V minulých letech jsme transformovali ekonomiku, reformovali školství, vpluli do informační revoluce, ale nestihli jsme obnovu

člověka, bez níž nemůžeme být úspěšným národem. Právě svatý Václav, kníže z doby slibných začátků našeho národa, viděl potřebu nového člověka pro novou situaci. V čem má být nový?

Zkuste si představit člověka, který nežije sám pro sebe. Má krásné široké srdce, myslí na druhé a je šťastný, když přispěje ke štěstí druhého. Je zodpovědný. Nebere životního partnera jako hračku, která se odhodí, když přestane bavit, ale bere ho tak vážně, že se mu dokáže darovat v manželství na celý život. Nedá se odradit ani krizemi či lákavými nabídkami jiných. Má vnitřní svobodu, protože umí odpustit. Jeho veliké srdce má tolik lásky, že vytvoří krásný domov pro řadu dětí, z nichž se dovede radovat. Jistě, vyžaduje to námahu a různé odříkání, ale pro milujícího není nic těžkého. Jen to dál rozšiřuje a šlechtí srdce. Dětem nabídne vzdělání i výchovu, zdravé životní prostředí – i to morální. Ukáže jim smysl života a naučí je ovládat se, takže má naději, že neskončí v drogách. Nebojí se stáří a neuvažuje o eutanázii, protože děti se nejen postarají, ale budou mu i jeho lásku vracet. Jeho budoucnost je stále plná naděje. Zdá se vám to neskutečné? Ale to je normální Boží plán pro člověka. K tomu byl stvořen. Člověk má být obrazem Boha, který je láska sama.

Je takový krásný svět i pro nás? Jistě. Kudy tam vede cesta? Ježíš říká: *Pojď za mnou!* A v dnešním evangeliu řekl: *Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě*. Ta cesta má totiž svá pravidla a svou náročnost, ale stojí za to. A snad bychom mohli parafrázovat jeho další slova: *Co ti prospěje, když získáš celý svět a říci: co ti prospěje kariéra, majetek, blahobyť, chvilka zábavy, když ti bude chybět skutečné*

a trvalé štěstí? Co prospěje tomuto národu ekonomická prosperita, když nebude mít děti? Pak nebude mít fyzickou budoucnost, říká tvrdá logika. Co vybuduje, shrábnou asi jiní. Když národ děti dobře nevychová, další generace možná rozhází, co nashromáždila a předchozí. Výchova ovšem není jen záležitostí rodičů či učitelů, ale celé společnosti. Nejvlivnějšími vychovateli jsou dnes sdělovací prostředky. Každý vychovatel je svou rolí ovlivněn a také omezen. Mnoho věcí si dobrý vychovatel nemůže dovolit, i když mu to zvenčí nikdo nezakazuje, protože chce dávat dobrý příklad. Jako správní rodiče se řady věcí zřikají z lásky k dětem, tak i zdravá společnost si klade dobrovolná omezení kvůli další generaci. Pokud to neumí či nechce, je nezodpovědná a doplatí na to.

Že dnes mnohý vychovávat neumí, protože sám nebyl vychován? Ale svatý Václav taky neměl příkladnou výchovu od svých rodičů. Otec brzy zemřel a matka na křesťanskou výchovu dětí neměla. V jeho případě to zvládla babička Ludmila jako skvělá vychovatelka. Stojíme před volbou budoucnosti našeho národa jako svobodní lidé. Není třeba se stavět proti cizincům nebo jiným kulturám, ale je třeba aktivně vytvářet vlastní kulturu, mít odvahu budovat zdravé a stabilní rodiny a dobře vychovávat děti, i když je při tom třeba nést nějaký kříž.

Svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím, uč nás objevovat radost z Boha. Vypros nám zdravou lásku k tvému národu, větší lásku k dětem a touhu po nich, i odvahu k oběti potřebné pro štěstí dalších generací, abychom při pohledu do budoucnosti mohli být plni reálné naděje.

+ Jan Graubner

Redakce se čtenářům omlouvá za opožděné uveřejnění.

JMENOVÁNÍ KARDINÁLŮ

Benedikt XVI. svolal při generální audienci 17. října zasedání konzistoře, při které bude jmenováno 23 nových kardinálů, z toho 18 biskupů a 5 prelátů. V současné době má kardinálské kolegium 180 členů, ale z toho jen 104 se mohou účastnit volby nového papeže, ostatní překročili věkovou hranici 80 let. Konzistoř se bude konat v předvečer slavnosti Ježíše Krista Krále 24. listopadu. Mezi pěti emeritními preláty, kteří jsou jmenovanými kandidáty za zásluhy, je také někdejší nuncius v České republice Mons. Giovanni Coppa.

„BALÍČEK VÍRY“

„Kirche in Not“ připravila zvláštní „balíček víry“, který má pomoci lidem, aby každodenně zůstali ve spojení s Bohem. V balíčku je Nový zákon, malý katechismus s podstatným obsahem víry a „Praktický průvodce na cestě k Bohu“. Přiloženy jsou také další užitečné předměty, jako růženec, posvěcený Benediktem XVI., svíce, lahvička se svícenou vodou a medailka Panny Marie. Balíček je zatím jen v němčině.

SMÍŠENÉ MANŽELSTVÍ

Anita Hendersonová, manželka anglikánského biskupa Richarda Hendersona v Irsku, vstoupila do katolické církve. Křest přijala od katolického biskupa Johna Fleminga z Killaly. Podle vyjádření jejího manžela zasluhuje její rozhodnutí „respekt nás všech“. Ve společném prohlášení vyhlásili manželé, že náboženská příslušnost je věcí svědomí.

RUSSELL CROWE KŘESŤANEM

Bývalý ateista a hollywoodská hvězda Russell Crowe se stal křesťanem. Jako důvod uvádí: „Na zemi je mnoho nevysvětlitelných věcí a mnoho zázračného. Jen se podívejte na květinu, jak komplikovaně je konstruována.“ I nepřítel náboženství Charles Darwin se na smrtelné posteli modlil. Crowe obdržel v roce 2000 Oscara za hlavní roli ve filmu Gladiátor. Dává se pokřtít současně se svým synem.

Nikoliv soud a odsouzení, ale požehnání a spása

Svatý bratr Klaus chodil o všech velkých svátých ke svaté zpovědi a k svatému přijímání. Když pak měl jako poustevník svého kaplana, každý měsíc. Farář Ysner referuje o jednom rozhovoru: Bratr Klaus mu ve svém domečku jednou důvěrně sdělil, že když se účastní mše svatá a kněz mu dá svaté svátosti, pocítí z toho takovou sílu, že může zůstat bez jídla a bez nápoje.

Bratr Klaus mohl žít 20 let bez jídla a bez pití. Stačil mu „Chléb života“. Svaté přijímání nebylo pro něho pouze pokrmem pro duši, ale také dostatečnou výživou pro tělo.

Bratr Klaus jednou řekl jednomu knězi (1469): „Kdykoliv jsem viděl kněze, zdálo se mi, že vidím Božího anděla. Myslím, že teprve z toho jsem získal velkou úctu k Nejsvětější Svátosti Těla a Krve Páně.“

Bratr Klaus mohl tedy poznat velmi hluboko vnitřní souvislost mezi svátostí svěcení kněžstava a Eucharistií.

Ježíš při Poslední večeři proměnil chléb a víno ve své Tělo a Krev a současně předal apoštolům – a jen apoštolům – plnou moc, aby konali totéž. Apoštolové potom tuto svátostnou moc předali svátostným svěcením svým nástupcům. Kněžství a Eucharistie jsou spolu nerozlučně spojeny.

Ale plná moc slavit Eucharistií, proměňovat chléb a víno v Tělo a Krev Ježíše Krista je pro apoštoly a jejich nástupce a kněze také plnou mocí ke službě. A to dal Ježíš apoštolům jasně najevo, když jim při Poslední večeři umyl nohy.

Za Ježíšových dob bylo samozřejmé, že služebníci pánovi nebo hostu, který vstoupil do domu, umyli nohy. Byla to tedy ponížující služba. Proto apoštolové byli šokováni, když se Ježíš, Mistr, stal jejich služebníkem a umyl jim před večeří nohy. Petr se brá-

nil a byl tím velice zahanben – nechtěl si dát nohy umýt. Tím jim dal Ježíš znamení a příklad: Chci vám udělit tu nejvyšší moc, na jakou můžete vůbec pomyslet: proměňovat chléb na mé Tělo a víno na mou Krev. Skrže vás chci pokračovat ve své přítomnosti až do konce světa. Proto musíte být pokornými služebníky Eucharistie, jejimi věrnými správci. Máte jeden druhému umývat nohy, nejen hlavu...

Apoštolům byla předána ta největší a nejdrahocennější moc, a to nikoliv pro ně, ale pro Církev, pro lidi. Je to plná moc, kterou je třeba vykonávat s největší úctou.

V dopise Korintanům vzpomíná apoštol Pavel na Poslední večeři a na ustanovení Eucharistie.

Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil. Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.“ Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva potvrzená mou krví. Kdykoliv z něho budete pít, číňte to na mou památku. Kdykoliv totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde“ (1 Kor 11,23–26).

Pavel musel v korintské obci bojovat s tím, že svaté přijímání bylo banalizováno. Proto následuje toto napomenutí:

Kdo by tedy jedl chléb (Páně) nebo pil kalich (Páně) nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Proto musí člověk sám sebe zkoumat, a tak ať chléb jí a z kalicha pije (1 Kor 11,27–29).

Sv. Mikuláš z Flüe – bratr Klaus

Před svatým přijímáním prosí kněz v tiché modlitbě, která mu má stále připomínat, co to znamená přijímat Kristovo tělo. Modlitba zní: *Požítí tvého těla, Pane Ježíši Kriste, které se já nehodný odvažuji přijmout, ať mi není k odsouzení a k zatracení, nýbrž pro tvoji dobrotivost ať mi slouží*

k ochraně duše i těla a k dosažení vyléčení.

Tuto víru vyjadřuje hymnus svatého Tomáše Akvinského: *Dobří, zlí ho požívají, nestejný však úděl mají, život, nebo prokletí. Zlým je k smrti, dobrým k žití, jedny hubí, druhé sytí téhož chleba přijetí.*

Snad se můžeme ptát: Proč Ježíš ustanovil tuto svátost, když ve své vševedoucnosti věděl, že bude tolik svatokrádeží, rouhání a neúcty?

Ustanovili bychom tuto svátost, kdybychom jako Ježíš věděli následující:

- * Že naši nejlepší přátelé se ihned po přijetí této svátosti budou mezi sebou hádat, kdo z nich je větší?
- * Kdybychom věděli, že jeden z nich se dopustí zrady za 30 stříbrných?
- * Kdybychom věděli, že na Olivové hoře nás všichni opustí a budou spát?
- * Kdybychom věděli, že vůdce této skupiny odprísáhne, že nás nezná a že s námi nemá nic společného?
- * Že nás při našem umírání nechají samotné a ze strachu se skryjí?

Ustanovili bychom tuto svátost, kdybychom předvíдали, že v průběhu dvou tisíciletí bude tato svátost zneuctívána v tzv. černých mších, nemluvě už o neúctě věřících k svátostnému Pánu? Nikoliv. Neustanovili bychom tuto svátost.

Kristus Ježíš to přesto udělal, protože nás miloval až do krajnosti. Proto vydal sám sebe na kříž a prolil zde svou Krev a daroval nám Eucharistií, své Tělo, které za nás vydal, aby nás tak posiloval, abychom od něho získali sílu pro každý den, abychom měli sílu k boji proti hříchům, abychom se stávali lepšími a abychom také žili tuto lásku, jejíž příklad nám Kristus dává jako vzor k následování.

-sks- 39/2007

42 MILIONŮ OBĚTÍ

Každoročně je v mateřském lůně usmrceno 42 milionů narozených dětí. Každé páté těhotenství končí potratem, v Evropě dokonce každé třetí a ve východní Evropě končí potratem 45 % těhotenství. Vyplývá to ze zprávy Světové zdravotnické organizace.

TISÍC PÁRŮ BOTIČEK

13. října bylo v Kolíně nad Rýnem před dómem vystaveno tisíc párů dětských botiček. Toto číslo představuje počet dětí, které jsou v Německu každý pracovní den usmrceny v lůně své matky. Akci uspořádala organizace „Durchblick“. Pro příští měsíce chystá rozdávání 1 milionu modelů dítěte v desátém týdnu vývoje. Modely budou v obálce spolu s informační brožurou rozdávány přímo v domácnostech. Iniciativa chce ukázat veřejnosti, že při potratu se neodstraňuje nějaká tkáň, ale usmrcuje se živý člověk.

Dona eis requiem

Památky zesnulých je vedle Vánoce a Velikonoc třetí termín, který si z církevní tradice ponechala ve svém kalendáři i občanská společnost. Ani tři staletí trvající laicizace ji nepotlačila. To na jedné straně vytváří určitý vnější prostor a rámec i pro křesťany. Bohužel, tento zcela sekularizovaný, jen vnější a zkomercializovaný způsob, jaký těmto dnům světská společnost vtiskla, ovlivnil nevyhnutelně i obyčej a smýšlení mnoha věřících. Tím více se musíme vracet k pravým duchovním hodnotám těchto křesťanských svátků. V tyto pozeňnané „dušičkové dny“ jde přece o mnohem více než jen o vzpomínky, svíčky a kytičky. Památka zesnulých je jedna z příležitostí, která nás vede k zamýšlení nad samou podstatou a jediným smyslem našeho života. Vánoce a Velikonoce nám názorně ukazují, jak velice Bůh miloval své tvory, zatímco ve vážných dnech v posledním měsíci církevního roku jsme konfrontováni s otázkou, jaká byla a je odpověď nás tvořící na tuto lásku Stvořitele. O slavnosti Všechny svatých v duchu přehlédneme nesčetné zástupy těch, kteří na Boží lásku odpověděli opravdovou láskou, jedinou vstupenkou do království Lásky, a hned následující den máme před očima velké množství těch, jejichž odpověď (zatím) nebyla dokonalá. Vysoká „rozišovací schopnost“ Boží spravedlnosti nekolísa podle toho, jak kolísa naše rozlišování dobrého a zlého vlivem naší laxnosti a povrchnosti. Bůh nenapodobuje naši falešnou toleranci, když v duchu doby přivíráme oči už nejen nad maličkostmi, ale i nad závažnými rozpory s Božím zákonem. Boží spravedlnost, která se nám může jevit až „puntičkářská“, je ve skutečnosti strážkyní a ochránkyní ryzosti toho největšího pokladu, jímž je Bůh sám, a to je LÁSKA. Do nebe nic nečistého nevejde, protože jiná než dokonalá a čistá láska totiž nesnese pohled na nejdokonalejší a nekonečně svatou Lásku a sama se před ní neodváží předstoupit.

V našich představách figurují očistcová muka jako jakési plameny, které páli a žhnou trpící duše.

Je to zřejmě představa naší lidské fantazii nejbližší a snad je i nejvíce odpovídající, jen s tím rozdílem, že to není něco jako zevní plamen plynových nebo olejových hořáků, jako benzinem politá živá pochodeň. Očistcový „plamen“ není ve skutečnosti nic jiného než vnitřní nepředstavitelně trýznivá, bolestná touha po Lásce. Očistec není nějaké místo, které Bůh stvořil a vybavil jako kremační pec. Krutost očistcových muk spočívá v dočasném vyloučení z účasti na Boží lásce a z patření na Boží tvář. Představte si tuto mučivě bolestnou touhu je pro nás proto obtížnější, že nemáme ve výbavě svých omezených časných představ nic, co by bylo úměrné představě nekonečné Boží LÁSKY. Kdybychom ji totiž mohli jen na okamžik spatřit za života tváří v tvář, bylo by veta po naší svobodě i po našich hříších. Nic jiného bychom už nechtěli vidět ani poznat. Ovšem současně bychom byli nekonečně nešťastní pro svou vlastní žalostnou nepodobnost s ním. Tváří v tvář Bohu vidíme „tváří v tvář“ i sami sebe tak, jak nás vidí Bůh. Vrátil se po spatření Boha na svět by pak bylo totéž jako ocitnout se v očistci. Proto také „Boha nikdo nikdy neviděl“.

Náš pozemský život nám Bůh dává k dispozici jako jedinou možnost, jak se v našich stvořených a omezených podmínkách láskou a službou bližním stát dostatečně podobnými nekonečné LÁSCĚ, k jejímž obrazu jsme byli stvořeni. I andělé museli mít nejdříve příležitost, aby se rozhodli pro tuto podobnost s Bohem, aby osvědčili svou lásku (a jak víme, ne všichni obstáli). To je jediný smysl naší existence. Jsme přitom v důsledku hříchu sice velice neohrabaní, ale Bůh s tím počítá. Jeho milosrdenství nám pomáhá nikoliv tak, že přehlídí naše hříchy, ale v tom, že i ve stavu naší největší nepodobnosti s ním přijímá vždy obnovou ochotu a podporuje naši možnost stát se mu přece jen podobnými, aby pak na nás mohl splnit svá zaslíbení. Proto je současná verze překladu modlitby: „**ut digni efficiamur promissionibus Christi**“ – aby nám Kristus dal účast na svých za-

slíbeních – nepřesná a vynechala to podstatné. Aby nám Kristus mohl dát účast na svých zaslíbeních, k tomu není zapotřebí, aby On změnil svůj postoj k nám, ale abychom se změnil my, proto prosíme, aby nám milost pomohla změnit se natolik, že bude u nás shledán alespoň počátek oné nezbytné podobnosti s LÁSKOU, abychom pak (po dokonalém „očistění“) **byli hodni** před ní předstoupit a pak na ni věčně patřit.

Připomínka zemřelých má tedy pomáhat nejen církvi trpící dočasnou odloučeností od Boha, ale má posloužit i nám samotným, abychom prohloubili a upevnili svou víru v to, co je nedostupné našim představám, ale je dostupné jen naší víře a lásce, abychom si právě na konkrétní skutečnosti utrpení v očistci uvědomili a přiblížili onu paradoxní a nevyhnutelnou souvislost mezi **láskou a utrpením**. Láska je to nejcitlivější, nejbolestnější zranitelné místo u každého milujícího, tedy u tvora i u Stvořitele. Uvězněné duše trpí, protože nemohou jít za svou LÁSKOU. Každý, kdo milujícího Boha nemiluje, by si však měl také uvědomit, jak krutě ho tím „trestá“ za jeho lásku. Jestliže nás Bůh **nekonečně** miluje, jak nekonečná musí být jeho bolest, když kolem jeho LÁSKY chodíme nevěšimavě (a to často dokonce v tak bezprostřední blízkosti, jakou je jeho přítomnost ve svátosti lásky). Ježíšovo nesmírné fyzické utrpení na kříži nám lidsky ztvárňuje a přibližuje nekonečnou bolest neopětované Boží lásky. Jáka je naopak pro Boží Srdce útěcha, když mu věčná citlivá duše, uchvácená jeho zraněnou láskou, nabídne jako bezvýhradnou odpověď sebe a své všechno, jak to udělala Matka Tereza! Jak zcela jinak hodnotí nyní duše v očistci všechno to, co se jim za pozemského života zdálo tak důležité a nezbytné! Kdybychom mohli mluvit s dušemi v očistci, všechny by nám jedním hlasem řekly: „Běda nám pro každou minutu, kterou jsme promarnily tím, že jsme nemilovaly. Neztrácejte čas v marnostech, vlažnosti, pozemskosti, a milujte LÁSKU!“ Protože nemáme kolem sebe člověka, který by trpěl tak nesmírně jako ony, patří tyto naše bližní k nejpo-

trebnějším, kterým můžeme a máme velmi účinně prokazovat službu lásky, a to v hlubokém přesvědčení, že potřebují více pomoci, než kolik jsme jim schopni poskytnout. Naše hluboká křesťanská láska k umírajícím a k zemřelým má ještě jeden pro nás velmi důležitý aspekt: učí nejučinnějším způsobem také naše potomky nezbytné lásce k umírajícím a zemřelým, kterými budeme právě my.

Písmo svaté nás na mnoha místech varuje, abychom bližní nesoudili a přenechali všechnen soud Bohu. Tak jako nemáme ani nejmenší právo někoho odsoudit do pekla, stejně tak ho nemůžeme posílat předčasně do nebe. O skutečném stavu duše člověka nevíme nic, i kdyby se nám zde na světě jevil jako sebevětší světec. Nikdy nevíme, co bylo mezi ním a Bohem. Bližnímu, nad jehož rakví stojíme, nepomůže, že ho budeme oslavovat nebo za něho děkovat, ale že se budeme za něho vroucně a vytrvale modlit a s velkou láskou přinášet oběti, aby jeho duše mohla co nejdříve splatit všechny své dluhy a vstoupit do ráje nebes. Z některých pohřbů odcházím s nedobrym pocitem, že jsme sice prokázali nebožtíkovi poslední službu lásky a uložili ho do hrobu, ale málo pozornosti jsme věnovali nejpodstatnější povinnosti lásky, tomu, že potřebuje mnoho našich vroucích a pokorných modliteb. Ti, kteří si přejí, aby se nad jejich rakví konalo opět ono starobylé, pokorné a vroucně prosící Rekviem, mají nyní reálnou vyhlídku, že jim bude vyhověno. Jeho obřady a modlitby patří v tradiční liturgii k těm nejkrásnějším. Nepřipomínají nám jen nevyhnutelný *dies irae*, ale také se modlí: *In paradysum deducant te Angeli; in tuo adventu suscipiant te martyres, et perducant te in civitatem sanctam Ierusalem. Chorus angelorum te suscipiat, et cum Lazaro quondam paupere aeternam habes requiem.*⁽¹⁾

-lš-

⁽¹⁾ *Do ráje nebes ať doprovodí tě andělé a při tvém příchodu ať tě uvítají mučedníci a uvedou tě do svatého města Jeruzaléma. Andělské kůry ať tě přijmou a s Lazarem, kdysi chudobným, věčného požívej pokoje.*

O Vánocích před deseti lety došlo v Mexiku k masakru, při kterém bylo usmrceno 45 zbožně se modlících indiánů. Podobné události znovu ožívají vzpomínky na počátek 20. století v této zemi. Mnozí už na to zapomněli, ale krásná kniha *Sila a vznešenost* Grahama Greena je velice krásně připomíná. Od doby, kdy byla schválena nová ústava od února 1917 v Querétaru, vřelo v Mexiku až do roku 1940 systematické pronásledování katolické církve.

Po revoluci v roce 1911 a po vyhnání Porfiria Diaze, který řídil zemi takřka 30 let, převzali moc v Mexiku tři muži, kteří chovali k církvi krajně nepřátelský postoj: Venustiano Carranza (1914 – do zavraždění v roce 1920), Alvaro Obregón (1920–1924), který pak byl bezprostředně po zvolení prezidentem zavražděn, a Plutarco Elías Calles, který zemřel ve Spojených státech. Za jejich vlády trvalo úsilí zcela vyloučit církev ze všech oblastí života v zemi. Za ustavičného šikanování trpělo celé tělo církve, počínaje biskupy – ani apoštolští delegáti nebyli ušetřeni – až k lidu, to znamená k oněm rolníkům, kteří zcela spontánně sáhli k ozbrojenému povstání, které vešlo do dějin pod jménem *cristiada*.

Ústava z Querétaru obsahovala řadu ustanovení, která měla za cíl ustavičné vytlačování církve ze všech oblastí mexické společnosti: absolutní zákaz řeholním společenstvem provádět vyučování; zrušení řeholních slibů, protože byly pokládány za útok na osobní svobodu lidí; úplná konfiskace církevního majetku státem; uznání pouze civilního sňatku; vyhnání zahraničního kléru; odnětí občanských a politických práv kněžím, včetně domorodých. Po první fázi mírného a nesystematického uplatňování těchto předpisů chtěl prezident Calles 6. ledna 1926 všem těmto opatřením propůjčit zákonnou platnost.

„Houževnatý a obětavý odpor utlačovaných“ (Pius XI.)

Ještě dnes jsou aktuální projevy papeže Pia XI., které v letech pronásledování katolíků vedly k náhlému ozbrojenému povstání rolníků.

Po vyhnání apoštolského delegáta Caruany několik dnů po vyhlášení zákona zasáhl Pius XI. osobně. Nejdříve vydal 2. února 1926 apoštolský list *Paterna et sane*, který byl adresován mexickým biskupům. V rostoucí starosti o situaci v Mexiku pokoušel se papež dát místní církvi konkrétní pokyny k odporu: „Obraťme se na Vás věčným slovem

proto, abychom Vám dali pokyny, které jste si vyprosili od Nás v současných těžkostech a které se dají shrnout do povzbuzení k jednotnému a ukázněnému působení ve smyslu ‚katolické akce‘ mezi Vám svěřenými věřícími. Mluvili jsme o ‚katolické akci‘, protože v obtížných okolnostech, ve kterých se nacházíte, je více než kdy jindy nutné, abyste se Vy, celý klérus spolu s katolickými svazy, nepřipojili k žádné politické akci, abyste nezavdali protivníkům záminku zaměňovat Vaši náboženskou víru s nějakou stranou anebo frakcí.

Proto katolíci jako takoví netvoří v Mexiku žádnou politickou stranu, která se nazývá ‚katolická‘. Pro papeže nebylo pochyb: V Mexiku je stále ve hře obrana víry. Francouzský diplomat Ernest Lagarde vedl jednoho dne rozhovory s prezidentem Callosem a získal přitom jasný dojem: „On je připraven skoncovat s Církví a osvobodit od ní zemi jednou provždy. Pro svůj realismus a svou drzost budil prezident Calles v určitém okamžiku dojem, že se chce s náboženskou otázkou vypořádat apokalypticky a mysticky.“

Tak došlo 14. října ke schválení zákona, který vešel do dějin pod jménem „Callesův zákon“. Zákon zakazoval jakékoliv náboženské shromažďování mimo kostel. Dále povoloval jen omezený počet kněží, které k výkonu jejich úřadu jmenuje stát.

Na tuto provokaci odpověděla církev tzv. „bohoslužebnou stávkou“ a tím dala výzvu vládě. Od 31. července byly zastaveny bohoslužby v kostelích a biskupové prohlásili, že budou svým věřícím udělovat svátosti mimo kostel. „Historikům to připomíná postoj kléru a římského biskupa Sixta II. během Valeriánova pronásledování v roce 258,“ napsal Giacomo Martina. Na zákaz shromažďování na hřbitovech odpověděl Six-

tus II. slavnostní mší v Kalixtových katakombách, což vedlo k jeho zatčení a popravě.

Tehdejší ministr vnitra mexické vlády komentoval rozhodnutí biskupů těmito slovy: „Církev učinila rozhodnutí překročit naše přání a zastavit bohoslužby. Nic nám nemůže více vyhovovat než takové opatření, které podporuje žádoucí proces, totiž lhostejnost a nevěru. Chceme popadnout kněze za pačesy a podniknout všechno, abychom je vymýtili. Náboženství je nemravná záležitost, a proto je třeba ho vyhladit.“

Papež schválil rozhodnutí biskupů a vyslovil mexické církvi slavnostním veřejným aktem svou podporu. V encyklice *Iniquis afflictisque* z 18. listopadu 1926, která se nyní obracela k celé Církvi, prosil papež celý svět, aby se modlil za Mexiko a nakonec dodal: „Nesmíte se domnívat, ctihodní bratři, že výzvy k modlitbě jsou zbytečné, když vidíte, jak mexická vláda ve své nenasytné nenávisti vůči náboženství uplatňuje i nadále nespravedlivé zákony tvrdostí a násilím. Neboť ve skutečnosti poskytli klérus a věřící, posilování přehojným vylitím Boží milosti, příkladnou podívanou, takže právem zasluhují, abychom je před zrakem celého světa zřetelně vyzvedli ve slavnostním dokumentu Naši apoštolské autority.“

Dokument líčí dějiny pronásledování a staví světu před oči příkladnou věrnost mexického lidu, zvláště kněží a laiků. Pius XI. píše: „Vidíme, jako tito kněží jsou hluboce sjednoceni a z celého srdce a plní úcty poslouchají příkazy svých představených, i když to na ně klade velké nároky. Vykonávají svůj svatý úřad,

„ZELENÉ MUČEDNICTVÍ“

P. Thomas Euteneuer, prezident mezinárodní organizace „Pro život“, napsal, že v některých zemích představuje svědectví pro křesťanství nikoliv „rudé mučednictví“ – tedy fyzickou smrt, nýbrž „zelené mučednictví“. Tito křesťané musí počítat s velkými finančními obětmi, protože různé ideologicky laděné hospodářské síly mohou tyto věřící těžce zkompromitovat. I když by tito křesťané pro Krista obětovali svůj život, musí se vzdát nikoliv života, ale svého povolání. Velkým tlakům jsou vystaveni především pracovníci v oboru zdravotnictví.

jsou chudí, nemají nic, z čeho by mohli vydržovat církev, snažejí nouzi, chudobu a jsou stateční. Musí sloužit mši svatou v soukromí a ze všech sil vycházejí vstříc duchovním potřebám věřících, aby v nich roznítily a živily plamen zbožnosti. (...) Kde to bylo nutné, vzali na sebe bez váhání s radostí a statečností vězení i smrt.“

Číslo o pronásledování nepřipouštějí nejmenší pochybnosti. V letech bezprostředně po vydání Callesova zákona dal režim 90 kněží popravit nebo zavraždit, nemluvě o vyhnancích a utečencích. Patří mezi ně jezuita P. Pro, který byl zastřelen v roce 1927 a kterého Jan Pavel II. blahorečil.

Mezitím se katolíci zorganizovali v *Národní lize na obranu náboženské svobody*, kterou podpořil episkopát i papež, zatímco rolníci reagovali na protikatolické represálie ozbrojeným povstáním. Během tří let (1926–1929) vzrostl počet povstalců na třicet až čtyřicet tisíc. Těmto *cristeros* se podařilo dokonce převzít kontrolu nad celou zemí. Pater Martina píše: „*Cristeros* měli náboženské, ale i sociální důvody: starost o obranu zemědělství, které vláda velice zanedbala. Náboženství a socioekonomické otázky šly ruku v ruce.“

Země a víra: *cristeros* dosáhli svým bojem velkých výsledků, přestože si zbraně a munici mohli opatřovat jen velmi obtížně. Spojené státy chtěly učinit povstání konec, protože nechtěly strpět neklidného a turbulentního souseda, aby neutrpěly jejich zájmy v oblasti mexické ropy. Proto uzavřely hranice, takže povstalci nemohli ve svém boji pokračovat.

V červnu 1929 předstírala vláda, že chce dosáhnout sjednocení a že prostřednictvím smírného vlivu biskupů a vyslance Morrova, Callesova přítele, chce vyjít církví vstříc. „Jednalo se přitom,“ vysvětluje Pater Martina, „nikoliv o mírovou dohodu, ale o prosté tiskové prohlášení nového me-

Pius XI. vyslovil mexické církvi slavnostním veřejným aktem svou podporu

xického prezidenta Portese Gila: Vláda prý nechce církev ničit ani napadat, nýbrž pouze použít platných zákonů. Registrace státem uznaných kněží jakožto duchovních měla být pouze správní akt bez jakýchkoliv nároků na zasahování do vnitřních záležitostí hierarchie.“ Církev si byla vědoma, že stávka veřejných bohoslužeb nemůže pokračovat do nekonečna, a rozhodla se uvěřit planým slibům mexické vlády. Biskupové přesvědčili *cristeros*, aby složili zbraně. Jako odpověď však dala vláda v následujících měsících mnohé z nich zastřelit. Po podvodné dohodě bylo nejméně 500 povstalců usmrceno. V září 1932 Pius XI. znovu promluvil o mexické otázce, a to v encyklice, jejíž titul vyjadřuje celou jeho hořkost nad touto situací: *Acerba animi magnitudo* (*Velikost hořkosti v duši*). Zde uvádí jednotlivé fáze dějin oněch let a vyzývá katolíky znovu k odporu: „Zatímco jiné vlády se snažily vzájemně předbíhat v uzavírání diplomatických vztahů se Svatým stolcem, vyloučil mexický stát předem jakoukoliv možnost dohody a ani nespůlnil slib, který nám písemně dal. Opakovaně vyhnal ze země naše představitele, a tím ukázal svou pravou tvář vůči církvi. (...) V důsledku pevného a velkomy-

slného odporu dala mexická vláda přece jen různým způsobem na srozuměnou, že v podstatě neodmítá dohodu a je ochotná změnit situaci, kterou nedokázala zvrátit podle své chuti. I když nás bolestné zkušenosti poučily, že takovým slibům nemůžeme věřit, musíme se v této souvislosti přece jen ptát, zda je to ku prospěchu spásy duší pokračovat v přerušení bohoslužeb.“ Když papež mluví o „pevném a velkomyslném odporu“, nemohl se z rozumných důvodů zmínit výslovně o *cristeros*. Nicméně konstatoval, že „kněží a laici,

Cristeros během mše svaté na prostranství před kostelem

kteří houževnatě bránili víru, byli i přes sliby vystaveni strašným aktům pomsty od svých protivníků“, měl jednoznačně na mysli události, které se odehrály před očima všech.

Teprve v roce 1937 uznal papež ve své poslední mexické encyklice, že za určitých okolností je oprávněný i ozbrojený od-

por proti tyranské a násilnické vládě. Ale v tomto textu plném realismu a křesťanské naděje vyzývá biskupy a kněze, aby nezapomínali na dva drahocenné poklady Církve: na víru a na chudé – na víru skrze apoštolát: „Kromě toho je zřejmé, že apoštolát nepramení jen z ryze přirozeného impulsu; je to spíše plod solidního vzdělání; je to nezbytné rozšíření lásky ke Kristu a k duším, které vykoupil drahou krví. Uskutečňuje se v závazku následovat v neúnavné horlivosti jeho život modlitby a oběti. Následování Krista probouzí mnohé formy apoštolátu ve všech oblastech, kde jsou duše v nebezpečí nebo kde jsou porušována práva božského Krále. Ovšem chudí a jejich nouze jsou rovněž důležité, protože duše často získáváme tím, že mírníme jejich tělesné utrpení a hospodářskou nouzi.“ (...) Tak „může být často k ochraně důstojnosti lidské osoby nezbytné nazvat nedůstojné životní podmínky pravým jménem a odsoudit je.“ Pius XI. se zmiňuje zvláště o rolnících: „Jinou neméně závažnou a naléhavou povinností je povinnost podporovat nábožensky a finančně venkovské obyvatelstvo, které tvoří nemalou část mezi Mexičany a které se skládá převážně z rolníků, z Vašich dětí, kteří tvoří domorodé obyvatelstvo. Miliony duší, které Kristus sice vykoupil, ale svěřil je Vaší péči a bude od Vás za ně požadovat jednoho dne účty; miliony lidí žijí v chudobných a žalostných poměrech, protože nemají minimum životních podmínek, které jsou nezbytné k zachování lidské důstojnosti. Zapřísaháme Vás proto, drazí bratři, abyste pro lásku Kristovu věnovali těmto svým dětem obzvláštní péči a povzbuzovali klérus, aby jim byl nápomocen s obzvláštní horlivostí.“

Můžeme říct že ani sedmdesát let po zveřejnění této encykliky neztratila její slova na aktualnosti.

Z 30giorni 2/1998 přeložil -lš-

Nikoliv, americký magazín *Times* neměl pravdu, když uveřejnil 3. září 2007 spolu s obrazem Matky Terezy článek pod titulem: „Tajemství života Matky Terezy“ a na osmi stránkách napsal, že její knihu je možno srovnat jen se dvěma knihami v celých dějinách křesťanství: Jsou to „Vyznání“ sv. Augustina a „Hora sedmi stupňů“ Thomase Mertona. Ta poslední je jistě strhující kniha – jedná se o obrácení a vstup do kláštera jednoho amerického trapisty. Jestli však to bude za sto let ještě někoho zajímat, je otázka.

Jedna z největších knih křesťanství

Nikoliv, vyznání Matky Terezy „*Přijď, buď mým světlem*“ hraje jinou ligu. Chceme-li ji srovnat s jinými knihami dvoutisícileté historie Církve, postačí nám prsty jedné ruky: *Augustinova Vyznání*, *Život Terezie z Avily*, *Temná noc sv. Jana od Kříže*, *Apoloogia pro vita sua Johna Henryho Newmana a Dějiny duše Terezičky z Lisieux*. Právě pro tuto knihu bude Matka Tereza svatořečena. Je dokonce možno vyslovit proroctví: pro tuto knihu bude Matka Tereza čtvrtou ženou, které bude udělen titul „učitelka Církve“, a ty pak budou čtyři (jen čtyři!) za 2000 let trvání Církve: Kateřina Sienská a tři Terezie – z Avily, z Lisieux a z Kalkaty. Po této knize už nic není takové, jako před knihou.

Svět si myslel, že zná Matku Terezu jako nikoho jiného v tomto „oboru“. Její rozmáchlý a nesmírně aktivní život se jevil jako otevřená kniha. Matka Tereza jak se sklání nad umírajícím, jak drží v náručí vyhladovělé dítě, jak otevírá zařízení pro nemocné AIDS, malá, pokorná, a přece zosobněná znalost světa, jakou obsahuje její řeč při udělení Nobelovy ceny. Matka Tereza se jevila jako zosobněná láska a její živoucí důkaz, jako dokonalé spojení s Bohem a jako síla, která proměňuje svět.

„Důvěřuji své lásce“

5. září si Kalkata připomněla 10. výročí úmrtí Matky Terezy. Svíce na jejím hrobě je symbolem ohně lásky v srdcích jejích sester, kterých má dnes její řád tři tisíce.

Na následujících stránkách odhaluje Bernhard Meuser obsah nové knihy o Matce Tereze, kterou z jejích tajných zápisků sestavil P. Brian Kolodiejchuk. Bez jakéhokoliv fantazírování, ale s hlubokým osobním dojetím uvádí čtenáře do tajemství – jak sám věří – nové „učitelky Církve“. Kdo se ponoří do otřásající historie této jedinečné duše, prožije vnitřní očistění a obrácení.

Když ji objevil v Indii nejdříve Pater Werenfried van Straaten, zakladatel Kirche in Not, a zpopularizoval na Západě a pak na ni obrátil svůj objektiv anglický agnostik a filmař Malcolm Muggeridge, nemohla tato před médii ostýchavá žena udělat krok, který by nebyl provázen kamerami a mikrofony. „Bez Muggeridge, který se skrze Matku Terezu obrátil a stal se katolíkem, nedověděl by se svět mnoho o Matce Tereze,“ napsal *Times* v roce 1997. Již v roce 1971 jí Muggeridge prorokoval Nobelovu cenu míru, kterou v roce 1979 skutečně obdržela.

Kdyby Muggeridge věděl, co si Matka Tereza myslí o jeho chvále, nikdy by pro ni neotevřel ústa. Ničím netrpěla tolik, jako když musela opustit své chudé, lézat po světě a přijímat pocty. Děla-la to jen z lásky k Ježíši. „Moje cesta do USA byla tím nejtěžším úkonem poslušnosti vůči arcibiskupovi Périerovi, který

jsem kdy Bohu prokázala,“ vyznala v roce 1960.

Velká neznámá

Muggeridge filmoval jen větší stránku. Kniha popisují jen větší stránku. Dokonce i sestry, se kterými je denně ve styku, znají ji jen z větší stránky. Sestra Nirmala, její nástupkyně, vyznala po její smrti: „Byla jsem s Matkou Terezou od roku 1958 a mohu dosvědčit, že nikdo z nás si nemohl představit, co Matka vnitřně překonávala...“ Bylo to, jako by ony (a my všichni) viděly jen špičku ledovce – jednu osminu a snad jen jednu desetinu, kdo ví. V celých církevních dějinách mystiky a duchovního života mě nenapadá žádný případ, kdy by člověk musel náhle tak změnit a revidovat všechny názory o velkém člověku, změnit všechna jeho hodnocení, přepsat všechny knihy o něm napsané.

Jestliže někdy došlo ke změně paradigmatu, pak je to právě tady. Kniha „Matka Tereza“ bude napsána ještě jednou nově, když jsme nyní poznali její „Confessiones“. Možná, že jsme Matku Terezu pokládali za svěťici 20. století – za ultimativně dobrého člověka nebo něco z této kategorie. Byla jistě heroickou sociální pracovnící. Ale co bylo nadto, to začínáme nyní teprve tušit. Ani Františkovi jsme dlouho nerozuměli. Ještě dnes je pro 95 % lidí „apoštolem přírody“. Matka Tereza nebude svěťice minulosti, ona bude svěťicí 21. století. Ona už také nebude pouze svěťicí ubožáků z Kalkaty. Bude to naše svěťice, svěťice

duchovně chudých ve velkoměstech západního světa. Matka Tereza nás přepadá otřesně zblízka. Nikoliv kvůli naší konzumní přesycenosti (i když i to bychom potřebovali). To bychom snesli. Ona nás atakuje mnohem intimněji. Ona nás zasáhla v naší prázdnotě. V našem cynismu. V našem ledovém chladu. V naší zradě lásky. V naší zradě Boha. V tom se stává naší patronkou.

„Neboť ve mně nic není“

Přirovnání se špičkou ledovce můžeme vzít doslova. Kdo si myslel, že v duši Matky Terezy to vypadalo teple a v pohodě, že oplývá světlem a láskou, bude šokován. Stupnice sahá od: „*Modlete se za mne, protože v mém nitru je ledový chlad*“ (v prosinci 1955 arcibiskupovi Périerovi) až po: „*Já nevěřím, že mám duši. Neboť ve mně není nic*“ (Exercicie s P. Picachem, březen 1959). „*Místo Boha v mé duši je prázdné. Ve mně žádný Bůh není*“ (pravděpodobně r. 1961 P. Neunero-vi TJ). Takovéto poznámky nejsou nějaká „vybočení“ přetažené hrdinky bliženské lásky. V období 50 let jsou hlavní charakteristikou jejího duchovního života. Stále znovu píše kněžím, kteří se jí ze všech sil pokoušejí pomáhat: „*Žádné modlitby, žádná láska, žádná víra, nic jen bolest a ustavičná touha po Bohu*“ (1962 P. Neunero-vi TJ). Dokonce i její slavný úsměv si musí odříct: „*Modlete se za mě, abych alespoň navenek mohla zachovat radost. Klamu lidí touto svou zbraní, i své sestry*“ (1960 P. Picachovi).

Nejpozději v tomto bodu bych chtěl vykřiknout. Ano, není to všechno pravda – jak všichni, kteří byli v její blízkosti, dosvědčují, že Matka Tereza nebyla ani na okamžik bez modlitby, že přímo „masírovala“ perly svého růžence („*Modlit se znamená pro mne být 24 hodin denně s Ježíšem, pro něho, skrze něho a s ním žít*“)? Byl to vědomý akt klamu, že nemohla být nikde ani dvě minuty, aniž by mluvila o Ježíši, agitovala pro Ježíše a stavěla

lásku k Ježíši nad všechno ostatní: „Sloužím Ježíši 24 hodin denně. Cokoliv dělám, dělám pro něho a on mi k tomu dává sílu. Jeho miluji, když miluji chudé, a skrze něho miluji chudé.“ Nebo: „Milujte Ježíše s velkým srdcem. Služte Ježíši s radostí, dejte stranou vše, co vám dělá starosti, a zapomeňte na to. Abyste to mohly udělat, musíte roztomile prosit jako děti.“? Mělo to spočívat na předstírání a lži, když někdo, kdo přišel do vaší blízkosti, se musel chovat jako člověk skrz naskrz naplněný Bohem?

Úsměv a zoufalství, vnější emfáze a vnitřní prázdnota, vášnivá víra a ledové pocity, to všechno k sobě vůbec nepatří. Psychologové – kdybychom se na to zeptali – měli by po ruce rychlé vysvětlení a mluvili by o rozpolcené bytosti. Jenže Matka Tereza jí nebyla. Byla jednou z nejvíce jednoznačných a nejvýkonnějších lidí, jaké 20. století vidělo. Prodělala „temnou noc duše“, šeptají specialisté na mystiku a poukazují na Jana z Kříže a tucty jiných svatých v Církvi. Ale přece po každé noci přichází jednou ráno, nebo ne? Jenže u Matky Terezy ta noc trvala 50 let až do její bolestné smrti. Ona s vnitřní temnotou zemřela do temnoty. P. Brian Kolodiejchuk MC, vydavatel knihy, mluví právem o „intenzivní a trvalé duchovní agonii“ – tedy o smrtelném zápasu.

Klíč: soukromý slib

Matka Tereza nám dává náštěstí sama klíč do ruky, abychom toto drama v její duši (?) bez Boha (?) mohli v obrysech vytušit. Je to krátce před Velikonoce v roce 1959, kdy jezuita P. Picacha dává sestřím ignaciánské exercicie. Již více než deset let žije Matka Tereza v „noci“. Během těchto exercicií rozdál P. Picacha několik hektografovaných listů s otázkami. Na okraj jednoho z nich Matka Tereza

poznámala: „Myslím, že to bylo v roce 1942, kdy jsem se Bohu zavázala pod těžkým hříchem, že mu nic neodpřu. To je to, co všechno se ve mně skrývá.“

To je klíč. Musíme se vrátit o 17 let zpět, do doby, kdy Matka Tereza ještě žije v klášteře lotetánských sester a nemá tušení o budoucím povolání. Jedná se tedy o 32letou nadšenou, absolutně odhodlanou řeholnici, která chce dát Bohu „něco krásného“. Udělá – řekněme to klidně tak banálně – obchod s Bohem. Složí soukromý slib. Hraje hru všechno, nebo nic. A vydá se do bláznivého dobrodružství, jakého se může odvážit jedině láska. Vystaví Bohu bianko šek „... nic mu neodpřít!“

Vzpomínám si ještě, že mi jednou moudrý duchovní vůdce řekl: „Musíme si velmi dobře rozmyslet, o co Boha prosíme. A On to udělá.“ Tajemství, klíč Matky Terezy spočívá v prosté, až otřesné nabídce: A ten druhý, Bůh, hru přijímá. Něco podobného měšťácké náboženství nenabízí v žádném víkendovém kurzu za 360 € včetně ubytování, stravy a osvětlení. V případě právě mystičky – tedy v případě Matky Terezy – nám proletí obsah takového plastického náboženství jen tak kolem uší. Mystika je neovladatelný vpád shora, je to zdánlivě anarchistická invaze Boha, je to děs budící zásah z té druhé strany: „Odmítneš to pro mě udělat?“ – a od té chvíle je to tajný refrén, který se táhne celým životem Matky Terezy. V nesmírné koncentraci jde vlastně stále jen o to jediné: „Abych Bohu nic neodřekla. – Modlete se za mě, abych v této hodině Bohu nic neodřekla!“ Odmítneš to pro mě udělat? Ještě v hlubší bezútěšnosti naráží na slib z roku 1942 slovy: „Chci, aby měl se mnou a ve mně zcela volnou ruku.“

(Dokončení příště)

Překlad -ls-

Vyslanec Matky Boží

Na předměstí Paříže žil věhlasný lékař Dr. Louis Granpas, který byl znám nejen velkými lékařskými znalostmi a dovednostmi, ale také ochotou pomáhat chudým. Pocházel z bohaté rodiny a oženil se s dědičkou velkého jmění. Protože byl hluboce věřícím křesťanem, pokládal za svou povinnost ošetřovat chudé pacienty bezplatně. Obětoval jim všechnen svůj čas. I ve dnech dovolené, které si dopřál, nacházel příležitost provádět bezplatně své lékařské povolání.

Jednou v neděli se vracel pozdě v noci z lékařského kongresu. Protože měl s sebou těžký kufr, zavolal si taxi a sdělil řidiči ulici a číslo svého domu. Řidič s evidentně špatnou náladou popadl kufr, postavil ho na sedadlo vedle sebe a krajně nevlídně vyzval doktora: „Nastupte si!“ Dr. Granpas neměl ve zvyku posuzovat lidi podle vnějšího vzezření, ale chování tohoto řidiče mu připadalo zvláštní. Především když se řidič řítí ulicemi divokou rychlostí a vjel i do protisměru, požádal řidiče, aby zastavil, ale ten jel dále ještě rychleji. Když byli za městem, odbočil na špatnou cestu, která se zdála nekonečná.

Lékař chtěl sáhnout po své zbrani, ale uvědomil si, že je v kufru vedle řidiče. Sáhl tedy po svém růženci, který nosil stále u sebe, a svěřil Matce Boží toto nečekané dobrodružství.

Konečně auto zastavilo před jasně osvětleným domem. Řidič vystoupil, otevřel dveře cestujícímu a řekl: „Pane doktore, pojd'te rychle, moje dítě umírá.“ Dr. Granpas rázem pochopil podivné chování taxikáře. Strach o dítě, obava, že přijde pozdě, to ho přimělo k bláznivé jízdě.

Vstoupil do domu a uviděl ženu, která se skláněla nad kolébkou malého několikaměsíčního dítěte. „Rychle, můj kufr!“ Lékař se pokouší všemi prostředky pomoci dítěti. Pak čekají na výsledek jeho rychlého zásahu.

Konečně našel i otec řeč. Se slzami se omlouval, že lékaře tak pozdě v noci unesl k sobě domů. „Podívejte se, volal jsem tři lékaře, a žádný nebyl k zastavení. S těžkým srdcem jsem nastoupil noční službu. Pak jsem vás uviděl a ve svém zoufalství jsem si pomyslel, že byste snad mohl zachránit mé dítě.“

„A jak jste poznal, že jsem lékař?“

„Stojí to na vašem kufru.“

„Souhlasí, na to jsem zapomněl.“

Matka přerušila jejich rozmluvu a řekla: „Nevím, zda jste věřící, ale když jste k nám vstupoval, právě jsem se modlíla Pomni, ó nejdobrotivější Panna Maria...“

Lékař s úsměvem vytáhl svůj růženec: „To je moje zbraň, kterou jsem vytáhl při bláznivé jízdě, o které jsem se domníval, že skončí nějakou pastí.“

„Jste vyslanec Matky Boží,“ řekla matka s pohnutím.

Během polohlasného rozhovoru dítě usnulo a leželo klidně ve své postýlce. Lékař prohlásil, že nebezpečí je zažehnáno, rodiče už nemusí mít žádné obavy. Chystal se k odchodu.

Rodiče se zeptali, co jsou dlužní. „Absolutně nic! Když jsem měl tu čest být vyslancem Matky Boží, to mě bohatě odškodnilo za tuto noc. Ale teď mě odvezte rychle domů.“

Na konci jízdy se lékař zeptal, co je dlužen. „Pane doktore, na základě radosti, že jsem mohl vézt vyslance Matky Boží, jsem velmi dobře zaplacen. Buďte ujištěn, že moje žena se bude za vás každý den modlit k svatě Panně, aby vám tak splatila náš dluh.“

Lékař navštívil ještě několikrát malé dítě, jehož život tak neočekávaně zachránil. Jednou ročně dostával od rodičů kytici květů.

Svědectví Zuzany Voiteau v „Maria Regina“ 11, 1952

Dokonalost člověka spočívá v jeho lásce k Bohu a k bližním; k lásce k Bohu se vztahuje první tři přikázání Desatera, která byla napsána na první tabuli; k lásce k bližním se vztahuje dalších sedm přikázání, která byla napsána na druhé tabuli. Nechceme však, jak říká apoštol Jan, *milovat pouze slovy nebo jazykem, nýbrž skutkem a v pravdě*. Chceme-li však dokázat svou lásku, musíme to udělat dvojnásobem, totiž varovat se zlého a konat dobré. Proto nás některá přikázání pobízejí konat dobro, jiná nás naopak zdržují od zlého.

Je tedy v naší moci vystríhat se toho, abychom druhému nezpůsobili něco zlého. Není však stejným způsobem v naší moci prokázat mu také něco dobrého. Proto svatý Augustin učí, že musíme milovat všechny lidi, ale ne všem můžeme prokazovat dobrodiní. Především musíme prokazovat dobrodiní těm, s nimiž jsme těsně spojeni, protože, jak říká Apoštol, jestliže se někdo vůbec nestará o své, zvláště ty, se kterými přebývá, pak zapírá svou víru.

Mezi všemi příbuznými stojí nám nejbližší *otec a matka*, proto svatý Augustin říká: „Nejdříve musíš milovat Boha, ale ihned po Bohu otce a matku.“ A to je právě to, co zdůrazňuje čtvrté přikázání. Tuto naši povinnost zdůvodňuje filozof Aristoteles poukazem na to, že velká dobrodiní, která jsme přijali od rodičů, nejsme schopni ničím stejným opětovat, proto otec může vyhnat syna, který ho urazil, ale nikdy to nemůže udělat syn otcí. Tři jsou velká dobrodiní, za která dítě rodičům vděčí:

1. *Základ svého bytí*. Proto stojí v Písmu svatém: „Cti otce svého a nezapomínej na bolesti své matky. Pamatuj, že bez nich by ses nenarodil.“

2. *Výživa a nezbytné životní potřeby*. Neboť dítě přichází na svět nahé, jak stojí v knize Job, a je vydržováno rodiči.

3. *Výchova*. „Své tělesné otce,“ říká Apoštol, „jsme měli za vychovatele.“ Moudrý Sirachovec říká: „Když máš děti, tak je vzdělávej.“ – Tato výchova začíná velice brzy, protože „mladík setrvá na své cestě, i když zestárne, neodvrátí se od ní,“ a dále: „Je dobře pro muže, aby nesl jeho od svého mládí.“

Rodiče mají vést děti ke dvěma věcem: k bázni Boží a k útku před hříchem, jak to činil Tobiaš u svého syna, kterého učil od dětství, aby se bál Hospodina a pečlivě se varoval každého hříchu. – Proto se prohřešují rodiče, kteří se dokonce radují z hanebnosti svých dětí. V Knize moudrosti stojí, že „dětí zrozené z nezákonného jednání jsou svědky špatnosti svých rodičů“, a v Druhé knize Mojžíšově se praví, že Bůh trestá hříchy rodičů na dětech.

Děti tedy vděčí rodičům za své bytí, výživu a výchovu

1. Protože od nich přijaly své bytí, musí je mít v úctě podobně jako toho, od koho přijaly časná dobra, nikoliv však tak, jako Boha, od kterého přijaly duši. „Kdo se bojí Pána, ctí své rodiče a jako svým nadřízeným slouží těm, kteří ho zplodili. Slovy, skutky a veškerou trpělivostí ctí otce, abys od něho přijal požehnání a jeho požehnání aby tě provázelo až do konce.“ – Tím, že děti ctí své rodiče, ctí i samy sebe, protože moudrý Sirachovec říká: „Neraduj se z hanby svého otce, protože jeho hanba ti neslouží ke cti, neboť vážnost člověka spočívá ve cti jeho otce a bezectný otec je hanbou syna.“

2. Jelikož nám rodiče poskytovali stravu v našem dětství, musíme jim poskytovat stravu v jejich stáří. Proto Písmo svaté říká: „Moje dítě, starej se o svého otce v jeho stáří a nepodvá-

děj ho za jeho života, a když jeho smysly slábnou, chovej se k němu dobře a nepohrdej jim ve své síle; almužna poskytnutá otci neupadne do zapomenutí

Svatý Tomáš Akvinský

a bude brána v úvahu při hodnocení tvých vin, tvůj dům bude stát ve spravedlnosti a bude na tebe pamatováno v den souzení, a tak jako led v teple roztaje, tak budou rozpuštěny tvé hříchy.“ Současně velmi špatnou pověst si buduje, kdo opouští svého otce, a je proklet Bohem, kdo zarmucuje svou matku.

Slouží k hanbě dětí, které se proti této povinnosti provinují. Kasiodorus poukazuje na příklad čápů, kteří když jejich rodiče ztratili sílu svých křídel a nemohou si sami vyhledat potravu, zahřívají je svými křídly a opatřují pro jejich těla potravu a tak oplácejí rodičům to, co od nich přijali ve svém mládí.

3. Naši rodiče nás učí a vychovávají, proto jsme jim povinni poslušností, jak nás k tomu vybízí Apoštol: „Děti, poslouvejte své rodiče“; muselo by to být něco, co nám rodiče prikazují proti Božímu zákonu, protože pak, jak říká sv. Jeroným, by to byla jen láska dětí, když jsou v takovém případě tvrdé a neposlušné. Bůh je v plném slova smyslu ješ-

tě více naším otcem než otec tělesný, neboť „není tvým Otcem, kdo tě vzal za své dědictví, kdo tě uhnětl a stvořil?“

„Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi.“ Mezi všemi přikázáními je čtvrté jediné, které uvádí příslib dlouhého života. Ale toto zaslíbení je připojeno proto, aby se nemohlo zdát, jako by dětem, které ctí své rodiče, nepřináležela žádná odměna, protože to vyžaduje již sama přirozenost. – Je to především *pateré dobro*, které je přislíbeno dětem, které ctí své rodiče:

1. Pro přítomný život je to *milost*, pro budoucí život *sláva*. „Cti svého otce, aby na tebe sestoupilo Boží požehnání.“ Naopak ty, kteří toto přikázání nezachovávají, Bůh proklíná. „Je proklet, kdo nectí svého otce a svou matku,“ stojí v Písmu svatém. A Spasitel říká: „Kdo je nespravedlivý v malém, je nespravedlivý i ve velkém.“ Tělesný život je však tak říkajíc nic ve srovnání s životem v milosti. Kdo tedy za dobrodiní přirozeného života, která přijal od rodičů, není vděčný, není hoden většího dobrodiní, života v milosti a následně ani největšího dobrodiní, života ve slávě.

2. *Dlouhý život*. „Kdo ctí svého otce,“ říká Sirachovec, „bude požívat dlouhého života.“ Dlouhý je život, který je měřen nikoliv mírou času, nýbrž spíše mírou skutků, ale pak je život bohatý, když je ctnostný. Proto ctnostný světec žije dlouho, i když záhy zemře. „V krátkém čase naplnil mnoho let, protože jeho duše byla bohumilá“; a nejlépe jedná obchodník, který v jednom dnu prodá tolik, jako jiný za mnoho let. – Naproti tomu je dlouhý tělesný život někdy příčinou duchovní smrti, jak tomu bylo v případě Jidáše. Jako si však děti, které ctí rodiče, zaslouží dlouhý život, tak zaslouhují smrt ty děti, které rodičům

působí krivdu. Neboť od rodičů přijaly život jako vojáci od krále žold. Tak jako tito právem přijdou o život, když jsou králi nevěrní, tak i my přijdeme o život, když urážíme své rodiče. Neboť v Písmu svatém stojí: „Oko, které opovrhne otcem a pohrdá matkou, ze které se zrodilo, měli by krkavci vyklovat a mladí orli sežrat.“ A i když zlé děti nejsou vždy trestány tělesnou smrtí, pak nemohou ujit duchovní smrti. – Proto ani otec nemá svým dětem dávat příliš velkou moc v souladu s napomenutím Sírachovce: „Ani synovi, ani ženě, ani bratru ani příteli nedovol, aby tě dostali do své moci... Dokud žiješ, neměň s jiným své postavení.“

3. *Obdarování dětmi*, které opět budou vděčné a budou působit radost. – Neboť otcovo dědictví přechází na syna, a „kdo ctí otce, bude mít radost ze svých dětí“. „Stejnou měrou, jakou měříš, bude ti naměřeno.“

4. *Dobrá pověst*, neboť čest člověka spočívá ve cti jeho otce; jak špatné jméno si však dělá ten, kdo opouští otce!

5. *Časný blahobyt*, neboť požehnání otce upevňuje dům dětí, ale kletba matky je boří od základu.

„Ctí otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi.“ Je však třeba poznamenat, že kromě tělesného otce máme ještě jiné otce, kteří si rovněž zaslouží úctu. Tak jsou jimi:

1. *Apoštolové a jiní světcí*, kteří s ohledem na svou nauku a dobrý příklad jsou nazýváni otci. Svatý Pavel píše Korinťanům: „Kdybys měl deset tisíc vychovatelů v Kristu, pak ale otců nemáš mnoho. Neboť v Kristu Ježíši jsem vás zplodil skrze evangelium.“ A moudrý Sírachovec praví: „Chvalme slavné muže a naše otce v jejich pokoleních.“ Chvalme je však nikoliv ústy, ale následováním jejich příkladu; a to činíme tehdy, když se u nás neobjeví opak toho, co na nich chválíme. Pro-

to stojí v Písmu svatém: „Pamatujte na své představené, kteří vám hlásali Boží slovo. Divejte se na jejich jednání a napodobujte jejich víru.“

2. Také *duchovní představení* se stávají otci a je třeba jim prokazovat úctu, protože jsou služebníky Kristovými. Spasitel praví: „Kdo vás slyší, mne slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.“ Máme je tedy ctít poslušností podle Pavlova napomenutí: „Poslouchejte své představené a buďte jim poddáni.“ A máme jim odvádět desátky podle slov Písma: „Ctí Pána a dávej mu prvotiny ze všech svých plodů.“

3. Ctít máme i své vládce a představené. Svatý Pavel nás napomíná: „Každá duše ať je poddána nadřízené moci,“ a to nikoliv jen podle rozumu, ale ze svého svědomí. Protože podle Apoštola každá moc pochází od Boha, a musíme proto každému dávat to, co mu patří, komu daň, tomu daň, komu clo, tomu clo, komu bázeň, tomu bázeň, komu čest, tomu čest.

4. Za otce je možno označit i *dobrodince*. Sírachovec praví: „Buď milosrdný k sirotkům jako otec,“ protože právě to je vlastní otci, že prokazuje dětem dobro, a proto jsme zavázáni, abychom dobrodincům odpláceli dobrem. „Naděje nevďěčných zmizí jako led na jaře.“

5. Konečně jsou otci nazýváni také ti, kteří jsou *pokročilého věku*. „Ptej se svého otce, a ten ti poví, svých předků, a oni ti řeknou,“ stojí v Písmu. A na jiném místě čteme: „Před šedivou hlavou máš vstát a ctít starce.“ Podobně praví moudrý Sírachovec: „Uprostřed starců nehluč, kde jsou starci, mnoho nemluv. Mlčky poslouchej a za zdrženlivost obdržíš pochvalu a poctu.“

Ty všechny je tedy třeba ctít, protože i o nich platí slovo Spasitele: „Kdo vás slyší, mne slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, a kdo pohrdá mnou, pohrdá tím, který mě poslal.“

Podle Dienst am Glauben 4/2007

kolem roku 394, více než dvacet let po Eusebiově smrti (*Ep. Extra collectionem* 14: maur. 63). Církev ve Vercelli stála před obtížným obdobím: byla rozdělena, a bez pastýře. S otevřeností vysvětluje Ambrož, že je na rozpacích, má-li poznat v těchto Vercellských „potomky svatých Otců, kteří schválili Eusebia dříve, než ho viděli, aniž by ho předtím znali, a nyní na něho zapomínají dokonce jeho vlastní občané“. Ve stejném *Listě* milánský biskup dosvědčuje způsobem více než jasným svou úctu k Eusebiovi: „Člověk tak veliký,“ píše kategoričtějším způsobem, „si zasloužil, že ho zvolila celá Církev.“ Ambrožův obdiv pro Eusebia se zakládal především na skutečnosti, že biskup z Vercelli řídil diecézi svědectvím svého života: „S přísností postu řídil svou diecézi.“ Svatý Ambrož byl opravdu fascinován – jak sám přiznává – mnišským ideálem kontemplace o Bohu, při které Eusebius kráčel ve stopách proroka Eliáše. Zprv – poznamenává Ambrož – biskup z Vercelli shromáždil vlastní klérus do *vita communis* a vychovával ho „k zachování mnišské řehole, i když žili uprostřed města“. Biskup a jeho klérus dokázali sdílet problémy obyvatel města a dělali to věrohodným způsobem právě tak, že ctili současně ještě jiné měšťanstvo, ono v nebesích (srov. Žid 13,14). A tak vytvářeli reálně vybudované občanstvo, pravou solidaritu mezi obyvateli Vercelli.

„Ve světě“, ale ne „ze světa“

A tak Eusebius, zatímco vzal za své záležitosti *svatého lidu* ve Vercelli, žil uprostřed města jako poustevník a otevíral město Bohu. Tento rys totiž nic neubíral na jeho příkladném pastoračním dynamismu. Zdá se dokonce, že ustanovil ve Vercelli farnosti pro řádnou a trvalou církevní službu a že podporoval mariánské svatyně kvůli obrácení venkovského pohanského obyvatelstva. Tento „poustevnický rys“ spíše při-

spěl zvláštním způsobem ke vztahu biskupa a jeho města. Jako již apoštolové, za které se Ježíš modlil při Poslední večeři, pastýři i věřící Církve jsou „*ve světě*“ (srov. Jan 17,11), ale nejsou „*ze světa*“. Proto pastýři, – připomínal Eusebius – musí povzbuzovat věřící, aby nepokládali města světa za trvalý přibytěk, ale hledali Město budoucí, definitivní Jeruzalém v nebi: tato „*eschatologická záloha*“ dovoluje pastýřům i věřícím zachovat správnou stupnici hodnot, aniž by se upínali na okamžité módy a nesprávné upřednostňování politické moci v úřadech. Autentická stupnice hodnot – říká nám, jak se zdá, celý Eusebiův život – nepřichází od vládců včerejška či dneška, nýbrž pochází od Ježíše Krista. Dokonalý Člověk, roven Otcovi v božství, a přece člověk jako my. S odvoláním na tuto stupnici hodnot Eusebius neúnavně „doporučuje vládné“ svým věřícím, „aby se vši pečlivostí hájili víru, dodržovali svornost a byli vytrvali v modlitbě“ (*Ep. Secunda*, cit.).

Draží přátelé, také já vám doporučuji z celého srdce tyto věčné hodnoty a zdravím vás a žehnám vám stejnými slovy, jimiž Eusebius zakončil svůj *List*: „Obrať se k vám všem, moji bratři a svaté sestry, synové a dcery, věřící obou pohlaví a každého věku, abyste ráčili ... zanést náš pozdrav také těm, kteří jsou mimo Církev a kteří ráčí žít k nám city lásky“ (tamt.).

Bollettino Vaticano 17. 10. 2007
mezititulky redakce Světla

Ne 4. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (16) 8.10 Na koberečku (30) 8.25 Hugo a Berta (5. díl) - Sportování 8.35 Kanada 9.30 Liparské ostrovy (P) 9.45 Pro víta mundi (52) - Marie Kučerová, FMA 10.30 Mše svatá z Nedachlebic (L) 11.53 Z pokladů duše 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Tandem kvíz (15) 12.50 Hornolidečsko: Valašské Příkazy 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Mungu akubariky 16.35 Hlubinami vesmíru (10) 17.30 Na misijních cestách s kardinálem Tomkem (2) 18.05 Malé biblické příběhy (16) 18.10 Ježíš - království bez hranic (25/26) (P) 18.35 Cesta k lásce 19.00 Cesty za poznáním: Stonehenge 19.25 CHKO Žďárské vrchy - Dářská rašeliniště 19.45 Nigérie - Dialog pro život (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (453) (P) 20.35 Bude LÍP - záznam Benefičního koncertu Evy Dřizgové - Jirušové (P) 21.35 Cesta k církvi: Život a osud otce Alexandra Meně 22.40 Kanada 23.30 Kulatý stůl na téma: Divčí časopisy (IN) (R) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 5. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Jiní lidé 8.30 Na koberečku (30) 8.45 Čtete z křesťanských periodik 8.55 Noční univerzita: Mons. Josef Hrdlička - Na cestě modlitby s Pannou Marií 9.45 Zahradka (P) 10.15 Octava dies (453) 10.45 Pro víta mundi (52) - Marie Kučerová, FMA 11.30 Mše svatá z baziliky sv. Petra v Římě za zemřelých kardinálů a biskupů (L) 12.45 CHKO Žďárské vrchy - Dářská rašeliniště 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Peru - Cesta slibu 16.25 10 let s holubicí 17.05 Exit 316 (9. díl): Odvaha 17.25 Hornolidečsko: Valašské Příkazy 17.35 Baterka (8) 18.05 Jiní lidé 18.35 Hugo a Berta (6. díl) - Ptačice 18.50 Zahradka 19.15 Křížovatky Martynty Špinkové 19.40 Liparské ostrovy 20.00 Z pokladů duše 20.05 Hawaii 21.00 Na koberečku (31) 21.20 Atlas Charity: Charita Karviná 21.25 Maroko 21.55 Noční univerzita: Radovan Lukavský o sobě 23.25 Bude LÍP 00.35 Zahradka 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 6. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Hawaii 8.55 Pro víta mundi (27) - P. Doc. Ing. Miloš Raban Th.D. 9.40 Cesty za poznáním: St. Petersburg 10.10 Noemova pošta (říjen) (R) 11.40 Hugo a Berta (6. díl) - Ptačice 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 ěrintések - Doteky 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Mungu akubariky 16.30 Pro víta mundi (52) - Marie Kučerová, FMA 17.15 Křížovatky Martynty Špinkové 17.40 CHKO Žďárské vrchy - Dářská rašeliniště 18.05 Dětská televize (říjen 2007) 18.35 Hugo a Berta (7. díl) - Vánoce 18.50 Liparské ostrovy 19.05 Léta letí k andělům - P. Ladislav Heryán, SDB 19.30 Přírodní krásy Ameriky (1/13) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Misijní magazín (16) (P) 21.05 Na misijních cestách s kardinálem Tomkem (3) 21.40 Hornolidečsko: Valašské Příkazy 21.50 Exit 316 (9. díl): Odvaha 22.10 Tandem kvíz (15) 22.45 Hlubinami vesmíru (10) 23.45 Pro víta mundi (27) - P. Doc. Ing. Miloš Raban Th.D. 00.30 Octava dies (453) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 7. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Atlas Charity: Charita Karviná 8.10 Jiní lidé 8.45 Hlubinami vesmíru (10) 9.45 Exit 316 (9. díl): Odvaha 10.05 Cesty za poznáním: Arabská poušť Safari 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 10 let s holubicí 12.35 Mungu akubariky 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 15.45 Programová nabídka TV NOE 15.50 Noční univerzita: Radovan Lukavský o sobě 17.20 Štúdio AHA! (8) 18.05 Cesty za poznáním: Arabská poušť Safari 18.15 Exit 316 (10. díl): Závislost (P) 18.35 Mašinky (9. díl) 18.45 Lumen 98 (P) 19.10 Pro víta mundi (52) - Marie Kučerová, FMA 19.55 Z pokladů duše 20.00 Křížovatky Aleše Jalušky (P) 20.30 Hawaii 21.30 Atlas Charity: Svibice, klub pro seniory 21.35 Hornolidečsko: Francova Lhota 21.45 Noční univerzita: Mons. Josef Hrdlička - Na cestě modlitby s Pannou Marií 22.35 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 00.05 Tandem kvíz (15) 00.40 CHKO Žďárské vrchy - Dářská rašeliniště 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 8. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 10 let s holubicí 8.35 Dětská televize (říjen 2007) 9.00 Noční univerzita: Radovan Lukavský o sobě 10.35 Hawaii 11.30 Hornolidečsko: Francova Lhota 11.40 Hugo a Berta (7. díl) - Vánoce 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Lumen 98 12.30 Přírodní krásy Ameriky (1/13) 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Vynoření z katakomb 17.00 Jiní lidé 17.30 Peru - Cesta slibu 17.50 Tandem kvíz (16) (P) 18.35 Hugo a Berta (8. díl) - Nemocný Hugo 19.05 Lumen 98 19.30 Octava dies (453) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro víta mundi (53) - Jan Tomíček (P) 20.50 Zahradka 21.15 Jiní lidé 21.40 Křížovatky Aleše Jalušky 22.05 Atlas Charity: Svibice, klub pro seniory 22.10 Čtete z křesťanských periodik 22.25 Exit 316 (10. díl): Závislost 22.45 10 let s holubicí 23.15 Hospicové hnutí 00.45 Na koberečku (31) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pá 9. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Křížovatky Aleše Jalušky 8.30 CHKO Žďárské vrchy - Dářská rašeliniště 8.50 Lumen 98 9.15 Misijní magazín (16) 10.20 Cesty za poznáním: St. Petersburg 10.50 Na koberečku (31) 11.05 Jiní lidé 11.35 Hugo a Berta (8. díl) - Nemocný Hugo 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Ježíš - království bez hranic (25/26) 12.30 Tandem kvíz (16) 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 17.30 Lumen 98 17.55 CHKO Žďárské vrchy - Dářská rašeliniště 18.15 Exit 316 (10. díl): Závislost 18.35 Letecké příběhy (1. díl) - Malí záchranáři 18.45 Hawaii 19.35 10 let s holubicí 20.00 Z pokladů duše 20.05 Noemova pošta (listopad) (L) 21.30 Peru - Cesta slibu 22.00 Misijní magazín (16) 23.05 Noční univerzita: Radovan Lukavský o sobě 00.35 Octava dies (453) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

V PŘEDNÍ ŘADĚ PROTI AIDS

Boj proti AIDS se převážně soustřeďuje na propagaci a šíření prezervativů. Příčinou šíření AIDS je však především promiskuita, prostituce a homosexuální styk, tedy nerespektování morálních zásad a znevažování pohlavního styku bez náležité odpovědnosti. Proto už samotný odpovědný přístup k sexualitě znamená hráz proti šíření nebezpečné epidemie. Kdekoliv se sází na prezervativy, jsou výsledky špatné. Proto je mravní nauka katolické církve tím nejlepším prostředkem, který má nejlépe na zřeteli blaho člověka. Zdrženlivost mimo manželství a věrnost v manželství představují nejrozsáhlejší, nejlevnější a nejjednodušší ochranu proti šíření AIDS.

So 10. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (17) 8.10 Štúdio AHA! (8) 8.55 Ježíš - království bez hranic (25/26) 9.20 Cesty za poznáním: San Francisco 9.45 Čtete z křesťanských periodik (P) 9.55 Baterka (8) 10.25 Tandem kvíz (16) 11.00 Pro víta mundi (27) - P. Doc. Ing. Miloš Raban Th.D. 11.45 Mašinky (10. díl) 11.55 Malé biblické příběhy (17) 12.05 Přírodní krásy Ameriky (1/13) 12.35 10 let s holubicí 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům - P. ThLic. Gereon Tomáš Biňovec, OPræm. 16.25 Peru - Cesta slibu 16.50 Noční univerzita: Mons. Josef Hrdlička - Na cestě modlitby s Pannou Marií 17.40 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce (P) 18.00 Dětská televize (říjen 2007) 18.35 Mašinky (10. díl) 18.45 Nigérie - Dialog pro život 19.05 Cesty za poznáním: San Francisco 19.30 Druhá šance 20.00 Malé biblické příběhy (17) 20.05 Děti na nás hledí po 18 letech (P) 20.35 Křížovatky Aleše Jalušky 21.05 Exit 316 (10. díl): Závislost 21.30 Lumen 98 22.00 Hawaii 22.50 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Den církve (P) 23.40 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 23.59 ěrintések - Doteky 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Ne 11. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (18) 8.10 Na koberečku (31) 8.25 Letecké příběhy (1. díl) - Malí záchranáři 8.35 Hawaii 9.30 Děti z Nyumbani (P) 9.45 Pro víta mundi (53) - Jan Tomíček 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava s Biskupským gymnáziem v Ostravě (L) 11.53 Z pokladů duše 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Tandem kvíz (16) 12.50 Hornolidečsko: Francova Lhota 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Lumen 98 16.35 Hlubinami vesmíru (10) 17.30 Na misijních cestách s kardinálem Tomkem (3) 18.10 Ježíš - království bez hranic (26/26) (P) 18.35 Děti na nás hledí po 18 letech 19.00 Cesty za poznáním: Arabská poušť Safari 19.25 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 19.45 Norsko (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (454) (P) 20.35 Pocta českým světcům II. - Vokálně instrumentální koncert (záznam) (P) 21.35 Misijní magazín (16) 22.40 Hawaii 23.30 Noemova pošta (listopad) (R) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Zázrak v bazilice Panny Marie Guadalupské

Panna Maria Guadalupská je pro křesťany na celém světě symbolem ochrany nenarozeného života. Kdo přicestoval do Mexika a modlil se v této bazilice, mohl pozorovat, jak hlubokou víru vyjadřuje obraz těhotné Panny.

Nyní došlo k tomu, že právě Mexiko povolilo potraty až do 12. týdne těhotenství.

Na konci mše svaté, která byla sloužena za děti, které zahynuly jako mučedníci potratů, začalo pojednou lůno Panny Marie před zraky tisíců věřících zářit. Bylo to velmi intenzivní světlo. Toto světlo bylo i vyfotografováno. Aby člověk pochopil, že něco takového je možné, byla nutná osobní přítomnost. Před obrazem jsou totiž dva pojiždné chodníky, aby poutníci mohli projít co nejrychleji. Kdo se k tomuto světlu přiblížil, viděl zcela zřetelně podobu lidského zárodku. Co jiného se mohlo v lůně Panny Marie ukázat, když ne obraz samotného Ježíše.

Dr. Ing. Luis Girault zkoumal pořízené fotografie a potvrdil jejich pravost. Nejedná se o nějaký odraz či odlesk, ale o světlo, které skutečně vychází ze samotného obrazu. Odrazy světla blesků se od této záře zřetelně liší. Při dostatečném zvětšení je možno jasně rozeznat charakteristické rysy lidského zárodku.

Maria Heute 438/2007

Moravsko-slezská křesťanská akademie ve spolupráci s Vysokoškolským katolickým hnutím Brno při kostele Nanebevzetí Panny Marie „U Jezuitů“ srdečně zvou na cyklus přednášek a setkání s názvem **TAJEMNÝ SVĚT VÍRY** pod záštitou rektora Masarykovy univerzity Prof. PhDr. Petra Fialy.

Nejblíží přednášky: Pondělí 12. listopadu v 17 hod. – Mons. Michael J. Pojezdný OPraem, strahovský opat: **Kláster – místo pro život, vědu a umění** • Pondělí 19. listopadu v 17.30 hod. – Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký: **Olomoucké arcibiskupství – jedna z nejstarších správních institucí Moravy a vize dnes** • Setkání pokračují mší svatou v 19 hod. ve studentském kostele Nanebevzetí Panny Marie „U Jezuitů“ a následnou debatou tamtéž.

Chceš-li sloužit Bohu jako kněz-řeholník, který se stará zvláště o děti a mládež, můžeš se kontaktovat na tuto adresu: Piaristé – P. Lukáš, Kostelní 514, 696 62 Strážnice, e-mail: luksp@centrum.cz, mobil: 775 254 072.

Podmínky k přijetí do našeho piaristického řádu jsou: poctivá chuť sloužit Bohu a lidem v kněžském povolání • dobrý zdravotní stav • chuť pomoci dětem a mládeži, zvláště chudým, ve škole a ve farnostech • maturitní vysvědčení • přijaté svátosti křtu, Eucharistie a bířmování.

Liturgická čtení

Neděle 4. 11. – 31. neděle v mezidobí

1. čt.: Mdr 11,22–12,2

Ž 145(144),1–2.8–9.10–11.13cd–14

Odpo.: srov. 1 (*Budu velebit tvé jméno, můj Bože, Králi.*)

2. čt.: 2 Sol 1,11–2,2

Ev.: Lk 19,1–10

Slovo na den: Rychle dolů.

Ev.: Lk 14,25–33

Slovo na den: Až na druhé místo.

Čtvrtek 8. 11. – ferie

1. čt.: Řím 14,7–12

Ž 27(26),1.4.13–14

Odpo.: 13 (*Věřím, že uvidím blaho od Hospodina v zemi živých!*)

Ev.: Lk 15,1–10

Slovo na den: Radost nad jedním.

Pondělí 5. 11. – ferie

1. čt.: Řím 11,29–36

Ž 69(68),30–31.33–34.36–37

Odpo.: 14c (*Vyslyš mě, Bože, ve své veliké lásce!*)

Ev.: Lk 14,12–14

Slovo na den: Dostaneš odměnu.

Úterý 6. 11. – ferie

1. čt.: Řím 12,5–16a

Ž 131(130),1.2.3

Odpo.: *Opatruj, Pane, mou duši ve svém pokoji!*

Ev.: Lk 14,15–24

Slovo na den: Začali se vymlouvat.

Středa 7. 11. – ferie

1. čt.: Řím 13,8–10

Ž 112(111),1–2.4–5.9

Odpo.: 5a (*Blaze muži, který se slitovává a půjčuje. Nebo: Aleluja.*)

Pátek 9. 11. – svátek Posvěcení lateránské baziliky

1. čt.: Ez 47,1–2.8–9.12

nebo 1 Kor 3,9c–11.16–17

Ž 46(45),2–3.5–6.8–9

Odpo.: 5 (*Proudy bystřin jsou k radosti Božimu městu, přesvatému stánku Nejvyššího.*)

Ev.: Jan 2,13–22

Slovo na den: Horlivost pro tvůj dům mě strauje.

Sobota 10. 11. – památka sv. Lva Velikého

1. čt.: Řím 16,3–9.16.22–27

Ž 145(144),2–3.4–5.10–11

Odpo.: srov. 1 (*Budu velebit tvé jméno, můj Bože, Králi.*)

Ev.: Lk 16,9–15

Slovo na den: Získávejte si přátele.

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 4. 11.	PO 5. 11.	ÚT 6. 11.	ST 7. 11.	ČT 8. 11.	PÁ 9. 11.	SO 10. 11.
Antifona	1028	1044	1060	1075	1091	1637	1734
Žalm	783	783	786	783	783	783	783
Ranní chvaly:							
Hymnus	1029	1045	1061	1076	1091	1638	1734
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	1639	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	813	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1065	1079	1095	1639	1735
Antifona k Zach. kantiku	724	1049	1065	1080	1095	1639	1586
Prosby	1033	1049	1065	1080	1095	1640	1724
Záv. modlitba	724	1050	1065	1080	1096	1640	1586
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	792	1127
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1641	1130
Záv. modlitba	724	1054	1069	1084	1100	1640	1131
Nešpory:							
Hymnus	1024	1039	1055	1071	1085	1101	1642
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1102	1643
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1643
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1074	1089	1105	1646
Ant. ke kant. P. M.	723	724	1059	1074	1090	1105	1647
Prosby	1028	1043	1059	1074	1090	1105	1647
Záv. modlitba	724	724	1060	1075	1090	1106	1640
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Prodejna na Dolním nám. v Olomouci bude otevřená v roce 2007 o těchto sobotách: 10. 11. • 1. 12. • 8. 12. • 15. 12. • 22. 12.

SLOVO JAKO ZRNO A KVAS • CYKLUS A

P. ICLic. Jan Daněk

Promluvy na neděle a svátky.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A5, 152 stran, 169 Kč

NOVÝ ZÁKON

Text užívaný v českých liturgických knihách, přeložený z řečtiny se stálým zřetelem k Nové Vulgátě. Překlad je dílem pracovní skupiny vedené docentem biblických jazyků ThDr. Václavem Bognerem. Poprvé vydali překladatelé tento text v roce 1988 prostřednictvím sekretariátu České liturgické komise. Druhé vydání připravil Liturgický institut v Praze r. 1998. Vyšlo s církevním schválením.

*Karmelitánské nakladatelství • 2. vydání •
Kož. vaz., 110 x 170 mm, 872 stran, 250 Kč*

BREVIÁŘ - DENNÍ MODLITBA CÍRKVE

Jednosvazkové vydání Denní modlitby církve obsahuje všechny texty na celý rok pro ranní chvály, modlitbu uprostřed dne, nešpory a modlitbu před spaním. Je určeno pro ty, kdo nemají povinnost modlit se denně všechny části včetně modlitby se čtením. Všechny texty jsou vybrány z českého druhého vydání z roku 2005 a shodují se s texty potvrzenými Kongregací pro bohoslužbu s připojenou sbírkou hymnů a básnických modliteb k volné

mu výběru, jejichž používání povolila Kongregace pro bohoslužbu a dohled nad udělováním svátostí. Breviář dále obsahuje dodatky postupně zveřejňované příslušnou kongregací včetně nových textů z roku 2002. Vyšlo s církevním schválením.

*Karmelitánské nakladatelství •
Kož. vaz., 115 x 176 mm, 2248 stran, 650 Kč*

VATIKÁN

*Georg Denzler - Clemens Jöckle •
Z němčiny přeložil Petr Kaška*

Výpravná publikace nabízí bohatý obrazový materiál (celkové pohledy, architektura Vatikánu, umělecká díla Vatikánu, obrazové archívalie týkající se papežství a Vatikánu). Fotografie jsou doplněny textem dvou německých odborníků v oblasti historie a dějin umění. První část knihy, kterou napsal Georg Denzler, je věnována historii Vatikánu. Součástí textu jsou také „slovníkové“ vsuvky – např. koncily, avignonské zajetí, průběh reformace, církevní stát, konkordáty, neomylnost papeže. Druhou část o 2000 let starém umění ve Vatikánu sepsal kunsthistorik Clemens Jöckle. Publikaci doplňuje stručný slovník základních pojmů týkajících se papežství a smíšený jmenný a věcný rejstřík.

*Karmelitánské nakladatelství •
Křídový papír, vaz., 254 x 285 mm, 192 stran, 599 Kč*

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

D + 1

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz>; knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vímohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzugerje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.